

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle danske tidsskrift,
indeholdene artikler fra *Ensign*, *The New Era* og *The Friend*

INDHOLD

- 1 Uafhængighedens celestiale natur,
Præsident Marion G. Romney
- 8 Jeg viser vej, men du skal køre,
J. Stephen Larsen
- 10 Vidnesbyrd om Mormons Bog.
- 17 Søg Åndens indflydelse ved dagligt at læse
i skriften. *Bruce T. Harper*
- 22 Spørgsmål og svar:
Vidnesbyrd, *George D. Durrant*
Hjemmelærere, *H. Kent Rappleye*
- 29 Vogteren, *Scott Samuelson*
- 33 Indsættelse, *Fred A. Rowe*
- 40 Vand og brød, *Laird Roberts*
- 42 B. H. Roberts vidner stadig om Mormons Bog —
efter halvtreds år, *Truman G. Madsen*
- 54 Skal vi? — Et nyt syn på familieaftenen,
Glenn I Latham

BØRNESTJERNEN

- 1 Præsident Spencer W. Kimball: „Gør det rette!”
Vivian Paulsen
- 4 Akuma og Kiva'en, *Lynne Gessner*
- 8 Et særligt hus, *Sherry L. Scott*

På omslaget: På dette maleri ser vi et af aspekterne ved uafhængighed.
Familiens havebrug af Judith Mehr.

Abonnement:

12 numre Dkr. 72,— (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 31 20988 til Nordisk Distributions Center, Smødevangen 9,
DK-3540 Lyngø.

United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1984 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints. All rights reserved.

Det øverste

Præsidentskab:

Spencer W. Kimball
Marion G. Romney
Gordon B. Hinckley

De tois Råd:

Ezra Taft Benson
Howard W. Hunter
Thomas S. Monson
Boyd K. Packer
Marvin J. Ashton
Bruce R. McConkie
L. Tom Perry
David B. Haight
James E. Faust
Neal A. Maxwell
Russell M. Nelson
Dallin H. Oaks

Rådgivende komité:

M. Russell Ballard
Loren C. Dunn
Rex D. Pinegar
Charles Didier
George P. Lee

Redaktør:

M. Russell Ballard

International Magazines

redaktion:

Larry A. Hiller
Chefredaktør
David Mitchell
Assisterende chefredaktør
Lois Richardson
Børnestjernen
J. Scott Knudsen
designer

Den danske Stjernes

redaktion:

Jørgen Ljungstrøm
Translation Division
Vodroffsvej 7
DK-1900 København V.

Redaktør af

Den danske Stjernes

lokalsider:

Tom Ahlmann Jensen
Rymarksvej 152, 1. th
DK-2100 København Ø

UAFHÆNGIGHEDENS CELESTIALE NATUR

*Præsident Marion G. Romney
Førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab*

*Denne redigerede udgave af en tale,
som præsident Romney holdt til oktoberkonferencen i 1982,
er genoptrykt efter anmodning.*

Jeg elsker de enkle sandheder som de hellige profeter underviser i, og jeg bliver aldrig træt af at tale om dem.

Siden tidernes begyndelse er menneskene blevet rådet til selv at tjene til deres livs ophold, og derved blive uafhængige. Det er let at forstå hvorfor Herren lægger så stor vægt på dette princip, når vi forstår at det er tæt knyttet til friheden.

Ældste Albert E. Bowen har sagt om dette emne: „Herren må have til hensigt, at hans folk skal være fri for tvang, hvad enten den påføres udefra eller kun opnås som følge af samvittighe-

dens bud . . . Det er årsagen til at kirken ikke er tilfreds med noget som helst system, der gør raske og rørige personer permanent afhængige, og det er årsagen til at kirken i modsætning hertil insisterer på at den sande opgave og funktion af det at give er at hjælpe mennesker med at nå et stade hvor de kan hjælpe sig selv, og således blive frie” (*The Church Welfare Plan, Gospel Doctrine manual, 1946, s. 77*).

Velmenende mennesker har iværksat mange programmer for at hjælpe dem, som er i nød. Imidlertid er mange af disse programmer blevet udarbejdet

---

Vi bør stræbe efter at kunne klare os selv, og ikke være afhængige af andre for at kunne leve.

---

med det kortsigtede mål at hjælpe mennesker, i modsætning til at „hjælpe mennesker med at hjælpe sig selv“. Vores anstrengelser må altid være rettet mod at gøre raske og rørige mennesker uafhængige.

Jeg har klippet følgende artikel ud som var i *Det Bedste* for nogen tid siden. Den lyder således:

„I vores venlige naboby, St. Augustine, sulter store flokke af havmåger midt i overfloden. Fiskeriet er stadigvæk godt, men mågerne ved ikke hvordan de skal fiske. I generationer har de gjort sig afhængige af at rejefiskerflåden smider rester ud til dem fra deres fiskenet. Nu er rejefiskerne borte . . .

Rejefiskerne havde skabt en vel-færdsstat for havmågerne. De store fugle besværede sig aldrig med at lære hvordan de selv skulle fiske, og de underviste aldrig deres yngel i hvordan de skulle fiske. De førte i stedet for deres ungfugle ned til rejefiskerne.

Havmågerne, disse dejlige, frie fugle som næsten selv er et symbol på friheden, sulter nu til døde fordi de gav efter for lokkemad der hed ‚noget for intet‘! De ofrede deres uafhængighed for en almisse.

Sådan er også mange mennesker. De ser intet galt i at spise herlige rester fra skattenettene hos statens ‚rejefiskerflåde‘. Men hvad vil der ske når staten løber tør? Hvad med vore børn og generationerne efter dem?

Lad os ikke være umættelige måger.

Vi . . . må bevare vores talent for at klare os selv, vores evne til at skabe ting for os selv, vores økonomiske sans og vores sande kærlighed til det at være uafhængig” („Fable of the Gullible Gull,” *Reader’s Digest*, okt. 1950, s. 32).

Det at misunde og modtage fordele som man ikke har gjort sig fortjent til, er blevet til en sådan tvangstanke i vores samfund at selv rige mænd, der ejer midler til at producere større rigdom, forventer at staten garanterer dem en profit. Valg drejer sig ofte om hvad kandidaterne lover at gøre for vælgerne med statens finanser. Denne fremgangsmåde vil, hvis den accepteres over alt og iværksættes i et hvilket som helst samfund, gøre dette samfunds borgere til slaver.

Vi har ikke råd til at komme under statens formynderskab, selv om vi har en lovlig ret hertil. Det kræver at vi ofrer alt for meget af vores selvrespekt og vores politiske, timelige og åndelige uafhængighed.

I nogle lande er det yderst svært at adskille fortjente og ufortjente fordele fra hinanden. Imidlertid er princippet det samme i alle lande: Vi bør stræbe efter at kunne klare os selv og ikke være afhængige af andre for at kunne leve.

Regeringerne er ikke de eneste der er skyldige. Vi er bange for at mange forældre gør deres børn til „umættelige måger“, ved deres eftergivenhed og på den måde som de frit giver af familiens ressourcer. I virkeligheden kan forældres fremgangsmåde i denne henseende være mere ødelæggende end et hvilket som helst program fra staten.

Biskopper og andre præstedømmefledere kan gøres skyldige i at gøre de-

res medlemmer i wardet til „umættelige måger“. Nogle medlemmer bliver økonomisk og følelsesmæssigt afhængige af deres biskop. Arbejdsløshedsunderstøttelse er arbejdsløshedsunderstøttelse, uanset kilden. Alle vore gerninger i kirken og familien bør være

rettet henimod at gøre vore børn og medlemmer i stand til at klare sig selv. Vi kan ikke altid kontrollere regeringens programmer, men vi kan kontrollere vort eget hjem og vore egne menigheder. Hvis vi vil undervise i disse principper og efterleve dem, så kan vi gøre

Lad os tale om det

Når familien har læst præsident Romneys artikel får de måske lyst til at drøfte følgende principper i et kommende familieråd.

Principper bag at fuldkommengøre sit liv gennem uafhængighed ved at hjælpe andre

Hindringerne for uafhængighed:

- Uvirksomhed.
- Frit forbrug.
- Overtrædelse af budene.
- Ligeegyldighed med forråd.
- Ingen hjemmeproduktion af madvarer
- Gæld og renter.
- Ligeegyldig holdning til erhvervsevner.
- Negative indstillinger.

Hindringer for at hjælpe andre:

- Kun tanke for sig selv og sin umiddelbare familie.
- Bange for at dele.
- Beholde det man har for sig selv.
- „Over-hjælpe“ folk som kan klare sig selv, og få dem til at føle sig afhængige.
- Holde sig for sig selv og indenfor sin egen familie.
- Synes at ikke man har tid til at hjælpe, og ingen talenter at dele.

Veje til uafhængighed:

- Flid og arbejde.
- Økonomisk sans, opsparing, budgettering.
- Overholdelse af visdomsordet, holde budene, betale en ærlig tiende.
- Et års forråd af mad, tøj og (hvor det er muligt) brændsel.
- Hjemmeproduceret mad.
- Ingen gæld (hvor det er muligt) og udvikling af økonomisk stabilitet.
- Dygtiggørelse indenfor erhverv.
- Opnåelse af fysisk, følelsesmæssig og social sundhed.

Veje til at hjælpe andre:

- Tanke for andre.
- Dele hvad man har som man nu kan.
- Yde et gavmildt fasteoffer.
- Hjælpe folk til at hjælpe sig selv (ved at hjælpe dem til at blive uafhængige).
- Yder af sin tid, sine talenter og midler til gavn for familien, kirken og samfundet.
- Deltage i individuelle og gruppevis tjenesteprojekter.

meget for at imødegå de negative virkninger, der kan være i regeringsprogrammerne i et hvilket som helst land.

Vi ved at der er nogle mennesker, som uden egen skyld ikke kan klare sig selv. Præsident Henry D. Moyle tænkte netop på disse mennesker da han sagde:

„Dette store princip hindrer ikke at de trængende eller de fattige får den hjælp som de har behov for. De der slet ikke kan klare sig selv, de gamle og de syge, bliver der taget vare på med al form for ømhed, men ethvert sundt menneske pålægges det at gøre sit bedste for selv at undgå at blive afhængig, hvis det med hans eller hendes egne anstrengelser er muligt at opnå dette: at se på modgang som noget midlertidigt at kombinere sin tro med sin egen evne og ærligt arbejde . . .

Vi tror at der sjældent opstår situationer, hvor mennesker med en ubøjelig tro, ægte mod og en urokkelig besluttsomhed, samt med kærlighed til uafhængigheden brændende i hjertet og stoltheden over deres egne resultater, ikke kan overvinde de forhindringer der ligger på deres vej.” (Gen. Conference, april 1948, s. 5).

Nu vil jeg tale om en meget vigtig sandhed: Det at kunne klare sig selv er ikke et middel til at opnå målet. Det er i høj grad muligt for en person at være fuldkommen uafhængig og samtidig mangle enhver andet ønskeligt karaktertræk. Man kan blive rig og aldrig skulle bede nogen om noget, men medmindre der findes et eller andet åndeligt mål knyttet til denne uafhængighed, så kan den være som en kræftbyld for sjælen.

Velfærdsprogrammet er åndeligt. Da programmet blev introduceret i

---

Det er i høj grad muligt for en person at være fuldkommen uafhængig og samtidig mangle ethvert andet ønskværdigt karaktertræk.

1936 gjorde præsident David O. McKay denne kløgtige iagttagelse:

„Det vi bør bekymre os mest om bør være at udvikle vor åndelige natur. Åndelighed er det højeste sjælen kan nå, det er det guddommelige i mennesket. „Den største gave der sætter kronen på værket, og som gør mennesket til konge over alle skabninger’. Det er bevidstheden om at have sejret over sig selv og om fællesskab med det uendelige. Det er åndeligheden alene som i virkeligheden giver mennesket det bedste i livet.

Et er at klæde den fattige, give tilstrækkelig mad til dem hvis bord er tomt, at bringe aktivitet til dem der desperat kæmper mod den fortvivlelse som kommer af påtvungen lediggang, men når alt er sagt og gjort, så vil de største velsignelser, der kommer gennem kirkens velfærdsprogram være åndelige. Udadtil synes hver eneste gerning at være rettet mod det fysiske, omsyning af kjoler og habitter, konservering af frugter og grøntsager, oplagring af fødevarer, udvælgelse af frugtbar jord til opdyrkning, de synes alle udelukkende timelige, men alle disse gerninger gennemsyres af åndelighed hvad der gør dem inspirerende og hellige” (Gen. Conference, okt. 1936, s. 103).

Lære og Pagter 29:34-35 lærer os at der ikke er noget der hedder en timelig

befaling, men at alle befalinger er åndelige. Det fortæller os også at mennesket skal bruge sin „frie vilje“. Mennesket kan ikke bruge sin frie vilje hvis det ikke kan klare sig selv. På denne måde kan vi se at uafhængighed og det at kunne klare sig selv er afgørende nøgler til vor åndelige vækst. Når som helst vi kommer i en situation der truer vores uafhængighed, så vil vor frihed også være truet. Hvis vi øger vores afhængighed vil vi finde en øjeblikkelig begravning af vor frihed til at handle.

Vi har indtil nu lært at uafhængighed er en forudsætning for fuldkommen handlefrihed. Vi har imidlertid også lært at der intet åndeligt er i det at klare sig selv, medmindre vi træffer de rette valg med denne frihed. Hvad bør vi derfor gøre for at kunne vokse åndeligt, når vi har opnået at kunne klare os selv?

Nøglen til at gøre afhængighed til noget åndeligt ligger i at bruge friheden til at følge Guds befalinger. Skrifterne er meget klare i deres befaling om at det påhviler dem der *har* at *give* til dem der trænger.

Jakob talte til Nephis folk og sagde:

„Tænk på jeres brødre som på jer selv og vær omgængelige mod alle og villige til at dele jeres gods, at de må blive rige ligesom I.

Men førend I søger efter rigdom, søg Guds rige.

Og efter at I har fået håb i Kristus, skal I få rigdomme, om I søger dem i den hensigt at gøre godt, at klæde den nøgne, at føde den sultne, at sætte de fangne fri og at bringe den syge og nødlidende lindring” (Jakobs Bog 2:17-19).

Herren sagde i vores egen uddeling, da kirken kun var 10 måneder gammel:

„Dersom du elsker mig, skal du tjene mig og holde alle mine bud.

Og se, da skal du komme de fattige i hu og indvie en del af din formue til deres underhold” (L&P 42:29-30).

Samme måned henviste Herren atter til dette emne. Tilsyneladende havde medlemmerne været lidt forsømmelige. De havde ikke handlet hurtigt nok.

„Se, jeg siger jer, at I skal besøge de fattige og nødlidende og yde dem hjælp” (L&P 44:6).

Det har altid forekommet mig at være noget paradoksalt at Herren hele tiden skal *befale* os at gøre det der er til vort eget bedste. Herren har sagt: „Den, som har bjærget sit liv, skal miste det; og den, som har mistet sit liv for min skyld, skal bjærge det” (Matt. 10:39).

Vi mister vort liv ved at tjene og opløfte andre. Ved at gøre det oplever vi den eneste sande og varige lykke. Tjenester er ikke noget vi udholder her på jorden for at vi kan gøre os fortjent til at leve i det celestiale rige. Tjeneste er selve grundlaget for et ophøjet liv i det celestiale rige.

Åh, må den vidunderlige dag komme hvor disse ting kommer naturligt på grund af vort hjertes renhed. På den dag vil det ikke være nødvendigt at få en befaling fordi vi selv vil have oplevet at vi kun er virkelig lykkelige, når vi er optaget af uselvsk tjeneste.

Kan vi se hvor afgørende betydning uafhængighed har når man ser på det som forudsætning for at kunne tjene, når vi også ved: at tjene er det guddommelighed drejer sig om? Uden uafhængighed kan vi ikke gøre brug af disse medfødte ønsker om at tjene. Hvordan kan vi give, hvis der ikke er noget at give af? Mad til de sultne kommer ikke fra tomme hylder. Penge til at hjælpe de trængende kommer ikke fra en tom

pung. Støtte og forståelse kan ikke komme fra den som følelsesmæssigt er underernæret. Den ulærde kan ikke undervise. Og hvad der er vigtigst af alt, åndelig vejledning kan ikke komme fra de åndeligt svage.

Der findes en indbyrdes afhængighed mellem dem som har og dem som ikke har. Det at give ophøjer den fattige og gør den rige ydmyg. Ved at gøre dette helliggøres begge. De fattige, som frigøres fra slaveriet og fattigdommens begrænsninger, sættes som frie mennesker i stand til at nå alle deres muligheder både timeligt og åndeligt. De rige, der giver af deres overskud, får del i det evige princip om at give. Når et menneske har lært at kunne klare sig selv rækker han eller hun ud for at hjælpe andre, og cirklen gentager sig.

Vi har alle lært at klare os selv på visse områder, og vi er afhængige på andre områder. Derfor bør vi hver især stræbe efter at hjælpe andre på områder hvor vi er stærke. På samme tid bør vores stolthed ikke forhindre os i med tak at modtage hjælp fra en anden, når vi virkelig har et behov. Hvis vi er for stolte nægter vi det andet menneske muligheden for at få del i en helligørende oplevelse.

Et af de tre områder der skal fremhæves i kirkens mission er at fuldkommengøre de hellige, hvilket også er selve formålet med velfærdsprogrammet. Dette er ikke et dommedagsprogram, men et program til os her og nu, for dette er tiden hvor vi skal fuldkommengøre vores levevis. Må vi fortsat holde fast ved disse sandheder. □

Ideer til hjemmelærere

Punkter der kan fremhæves. Hvis du synes kan du fremlægge disse punkter under dine hjemmelærerbesøg:

1. Vi bør bestræbe os på at blive uafhængige. Dette er endemålet i kirkens lærdomme og programmer.
2. Præsident David O. McKay har sagt: „De største velsignelser ved kirken (velfærdsprogrammet) er åndelige. Udtil ser det ud som om det hele er timeligt, men alle disse gerninger gennemsyres af åndelighed, hvad der gør dem inspirerende og hellige.”
3. Uafhængighed er en forudsætning for fuldkommen handlefrihed. Hemmeligheden ved åndelig uafhængighed er at man benytter sin frihed til at give og hjælpe andre.

4. Et ophøjet liv i det celestiale rige består af tjenestegerninger.

Diskussionshjælp

1. Fortæl din personlige mening eller om oplevelser du har haft med uafhængighed. Bed familien fortælle hvad de mener.
2. Findes der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?
3. Ville denne samtale blive bedre, hvis du taler med husets overhoved før besøget? Har du et budskab om uafhængighed fra kvorumslederen eller biskoppen, til husets overhoved?

JEG VISER VEJ, MEN DU SKAL KØRE

J. Stephen Larsen

Som ung fik jeg den idé at hvis jeg blot passede Herrens anliggender, ville han passe mine ting for mig. Jeg ved ikke hvor jeg havde denne uholdbare idé fra, men den tiltrak mig, så jeg efterlevede den trofast i nogle år. Den gav mig den behagelige beskyttelse jeg ønskede mig, så jeg slap for at være forsigtig og omhyggelig. Den gav mig undskyldninger for mine små fejltagelser i forretningslivet, problemer derhjemme, ja endog for større uheld. „Det ser sandelig ud til at jeg bliver prøvet af Herren,“ sagde jeg når en forretning gik fejl. „Satan er virkelig ude efter os,“ sagde jeg, når min familie var truet af stridigheder.

Jeg mente at Herren altid ville passe på mig, så jeg syntes ikke det var nødvendigt at „udtænke det i (mit) eget sind“ (L&P 9:8), før jeg adspurgte Gud. Jeg mente at en lille, hurtig bøn kunne klare det. Jeg sagde ofte: „Fader, jeg har gjort mit bedste for at tjene dig, så jeg beder dig velsigne mig i denne ene ting.“ Jeg troede at når jeg gjorde mit bedste for at passe min stilling i kirken, så ville Gud ikke lade mig miste min familie — at hvis jeg blot satte Gud først, så kom jeg aldrig til at mangle noget i økonomisk henseende. Jeg forstod ikke at jeg, ved at følge en sådan fremgangsmåde, gav efter for fristelsens

ånd som Frelseren blev udsat for af Satan: „Hvis du er Guds Søn, så styrk dig ned; thi der står skrevet: ‚Han skal give sine engle befaling om dig, og de skal bære dig på hænder, for at du ikke skal støde din fod på nogen sten‘“ (Matt. 4:6).

Da jeg omsider fik så mange „prøvelser“ at jeg var fuldstændig frustreret og forvirret, begyndte jeg at ransage min ligegyldige indstilling. Jeg begyndte at studere skrifterne, for under bøn at ransage mit ansvar for mine anliggender. Jeg fik et overvældende bevis på at Gud ønsker at vi skal udarbejde vore planer og handlinger, idet vi altid søger ham, for at få bekræftet at vi er på rette vej. Et forhold til Gud er ikke noget *alternativ* til vore personlige anstrengelser, men en vejledning på vor vej op ad udviklingens og forståelsens stige, en stige vi må kravle op ad, ved hjælp af vore personlige anstrengelser. Da jeg antog denne nye synsvinkel, fik jeg bragt mine anliggender i orden og påtog mig ansvaret for mit eget liv.

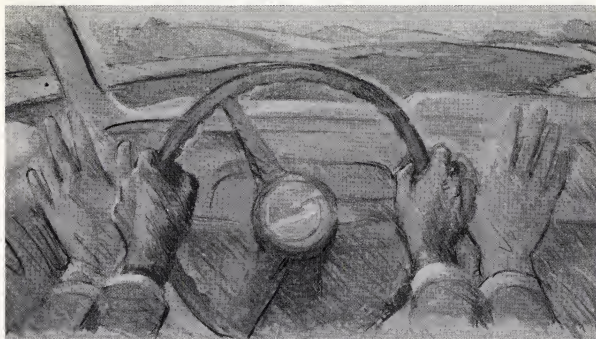
En dag mens jeg kørte en tur sammen med min familie i de nærliggende bjerge, som en familieaftens aktivitet, kom vi til nogle skarpe sving, og så spurgte jeg om min familie syntes jeg havde været flittigt til at tjene Herren i

den foregående uge. De var alle enige om at jeg som biskop havde arbejdet i mange timer. Jeg spurgte: „Hvis jeg virkelig først har søgt Guds rige og hans retfærdighed, hvor mange af jer tror så på at alt andet skal gives mig i tilgift og at Gud vil tage vare på os?“ (Se Matt. 6:33). I begyndelsen tøvede alle en lille smule, men vi var stort set enige om at Gud i skrifterne havde lovet at gøre det. „Jamen, det er så i orden,“ svarede jeg med en glad overbevisning, „jeg har haft en hård dag og jeg er træt af at være på vagt. Jeg tror jeg vil slippe rattet og lade Gud bringe os til vores bestemmelsessted.“ Der blev vild forvirring i bilen. De fire af vore fem børn var flove over at de ikke havde nok tro til at overlade Gud rattet. Vores to-åriges tro var uberørt — hun var ligeglad med hvem der kørte. Min kære hustru kom børnene til undsætning da hun vendte sig om imod mig og talte på deres vegne: „Vi tror på at Gud kunne bringe os til vores bestemmelsessted, men det er ikke nødvendigt at han gør det. Du sidder al-

lerede i førersædet, så vær sød at holde fast ved rattet og kør forsigtigt.”

„Ja,“ sagde jeg. „Det kan være den største glæde i livet at tjene Gud og opbygge hans rige, og det kan bringe mange velsignelser med sig, men det undskylder os ikke fra at anvende dømmekraft og forsigtighed i det vi gør til hverdag. Vi kan faktisk også få yderligere vejledning i disse ting. Slut på lektionen.“

Siden da er vores levevis og forhold blevet bedre og det samme er vores forståelse for Gud. Jeg behøver ikke længere at støtte min slappe tro med en undskyldning fra skriften for, hvorfor Gud har ladet mig handle forkert. Jeg er i stedet taknemmelig for at han har givet os skrifterne, vore dages profeter og Helligåndens gave til at vejlede os til en større forståelse. Vores kærlige Fader vil vise os vejen, men han vil ikke køre for os. Han ønsker noget bedre for os end det; han ønsker at vi skal lære at køre som han gør, for at vi også kan være der hvor han er. (Se Joh. 14:3). □

VIDNES- BYRD OM MORMONS BOG

*Frelseren og
profeterne vidner
om „den mest
korrekte bog“*

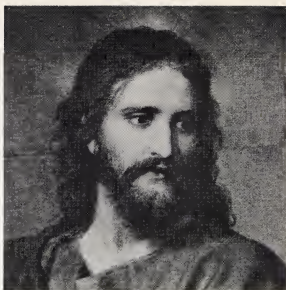
Herren Jesus Kristus

„Han (Joseph Smith) har oversat bogen, ja den del som jeg befalede ham, og den er sand så vist som jeres Herre og jeres Gud lever.“ (L&P 17:6).

„(Gud) gav ham kraft fra det høje til at oversætte Mormons Bog gennem de dertil forud berejdede midler, hvilken bog indeholder et faldent folks historie og Jesu Kristi evangeliums fylde både til ikke-jøderne og jøderne.

Denne bog blev givet gennem inspiration og stadfæstet for andre ved englebetjening og er ved disse blevet forkyndt for verden.

Dette beviser overfor verden, at den hellige skrift er sand, og at Gud inspirerer menneskene og kalder dem til sit hellige værk i denne tid og slægt så vel som i fordums dage. Og viser derigennem, at han er den samme

Gud i går, i dag og til evig tid . . .

„Og de, der modtager det med tro og øver retfærdighed, skal få det evige livs krone.“ (L&P 20:8-12, 14).

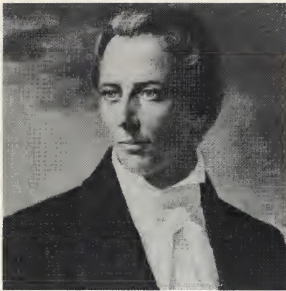
„Kirkens ældster, præster og lærere skal forkynde mit evangeliums grund-sætninger, som de findes i Bibelen og Mormons Bog, hvori evangeliets fylde findes“ (L&P 42:12).

Joseph Smith

„Jeg fortalte brødrene, at Mormons Bog var den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten, og at et menneske ville komme Gud nærmere ved at efterleve dens forskrifter end ved nogen anden bog“ (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 232).

„Jeg oversatte optegnelsen ved Guds gave og kraft“ (*History of the Church*, 4:537).

„Lad os tage Mormons Bog, som en mand tog og skjulte i jorden, idet han ved sin tro sikrede sig, at den skulle komme frem i de sidste dage eller når ti-

den var inde; lad os se den komme op af jorden, hvorledes den i virkeligheden regnes for det mindste af alle sædekorn, men se, hvor den breder sig, ja hæver sig og knejser med høje grene og gudlignende majestæt, indtil den, ligesom sennepsfrøet, bliver større end alle urter. Og den er sandheden, og den er spiret og kommer frem af jorden, og retfærdighed begynder at se ned fra himlen, og Gud sender sine kræfter, gaver og engle ned for at bygge rede i dens grene" (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 115).

Brigham Young

„Jeg fik fat i Mormons Bog allerede to eller tre uger efter den blev trykt første gang . . . Jeg undersøgte sagen grundigt i to år før jeg gjorde op med mig selv at jeg kunne acceptere denne bog. Jeg vidste den var sand, lige så sikkert som jeg vidste at jeg kunne se med mine øjne, føle med mine fingre, eller opfatte med mine sanser. Hvis dette ik-

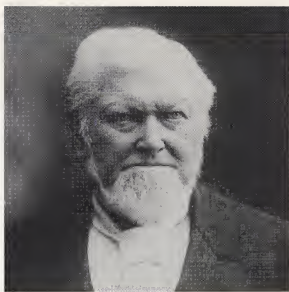
ke havde været tilfældet ville jeg aldrig indtil denne dag have accepteret den" (*Journal of Discourses*, 3:91).

„Herren har arbejdet i århundreder med forberedelserne til at indholdet i denne bog kunne fremkomme fra jordens indre og udgives til verden, for at vise dens beboere at han stadig lever, og at han i de sidste dage vil indsamle sine udvalgte fra jordens fire hjørner" (*Discourses of Brigham Young*, udvalgt af John A. Widtsoe. Deseret Book Co., Salt Lake City 1954).

John Taylor

„Evangeliet i Mormons Bog og evangeliet i Bibelen stemmer overens: Lærdommene i begge bøger er de samme. Det er kun de historiske dele af dem der er forskellige: Den ene fortæller historien om et asiatisk folk og den anden om et amerikansk folk . . . Den er sand og vi ved det" (*Journal of Discourses*, 5:240-41).

„Lad være med kun at stole på jer

selv, men ransag de bedste bøger — Bibelen og Mormons Bog — få fat i alle de oplysninger I kan, og hold så fast ved Gud og afhold jer fra fordærvelse og urenheder af enhver art, så vil I få del i den Allerhøjestes velsignelser” (*Journal of Discourses* 12:398).

Wilford Woodruff

„Da jeg gjorde det (begyndte at læse Mormons Bog), bar Ånden vidnesbyrd for mig om at optegnelserne i den var sande. Jeg åbnede mine øjne for at se, mine ører for at høre og mit hjerte for at forstå. Jeg åbnede mine døre for Guds tjenere” (som citeret af Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors*, Bookcraft, Salt Lake City, Utah, 1964).

„Jeg fornemmede i høj grad hvordan Guds ånd bar vidnesbyrd om Mormons Bog. Jeg troede på at det var lyset ud af mørket og sandheden op fra jorden” (Wilford Woodruffs dagbog, dateret 31. dec., 1833. Findes i kirkens arkiver).

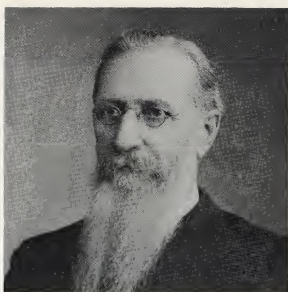
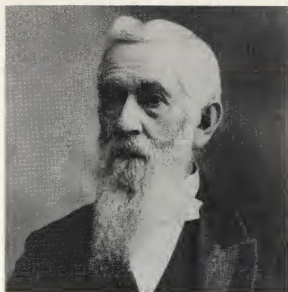
„Jeg læste disse bøger — Bibelen, Mormons Bog samt Lære og Pagter, og jeg betragter dem som evige sandheder . . . (De) indeholder det evige livs ord til denne generation” (*Journal of Discourses*, 22:146, 335).

Lorenzo Snow

„Jeg er en af dem der fra Herren har modtaget den største åbenbaring om dette værks sandhed (genoprettelsen og Mormons Bog). Denne manifestation forblev hos mig med stor kraft time efter time, og hvad jeg end kommer ud for i mit liv, vil jeg, så længe jeg har min hukommelse i behold, bevare denne fuldkomne kundskab hos mig” (General Conference, oktober 1900).

Joseph F. Smith

„Mormons Bog . . . kan ikke modbevises, for den er sand. Der findes ikke et lærdomsord, en advarsel eller en instruktion på denne bogs blade, som ik-

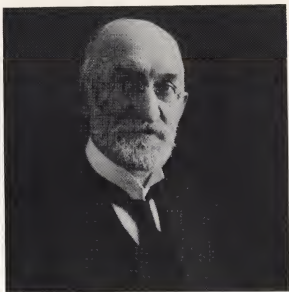

ke er i overensstemmelse med Kristi og hans apostles synspunkter og sandheder som findes i Bibelen. Der er heller ikke et eneste råd, nogen formaning eller irettesættelse i denne bog, som ikke har til hensigt at gøre et dårligt menneske til et godt menneske og et godt menneske til et bedre menneske, hvis blot det vil holde sig til lærdommene. Den er præget af inspiration fra ende til anden og kan overbevise enhver sjæl med et ærligt hjerte" (*Journal of Discourses*, 25:99-100).

„Med hensyn til læsningen af Mormons Bog og Lære og Pagter . . . vil ingen kunne blive en dygtig missionær for denne kirke, med mindre de er godt kendt med disse bøger. Og jo bedre kendt de er med dem, jo dygtigere vil de blive til at klare pligterne i deres mission" (Brev fra Joseph F. Smith til hans søn Joseph Fielding Smith, i *From Prophet to Son: Advice of Joseph F. Smith to His Missionary Sons*, samlet af Hyrum M. Smith og Scott G. Kenney, Deseret Book, Salt Lake City, Utah, 1981).

Heber J. Grant

„Jeg har i de sidste seks-syv uger nydt omhyggeligt at studere ca. ti sider i Mormons Bog hver dag, med en bøn i hjertet. Jeg tror ikke jeg nogen sinde før har nydt denne bog så meget. Jeg tror ikke at de dejlige vidnesbyrd som findes der, om Frelserens guddommelige mission, nogen sinde har gjort et dybere indtryk på mit hjerte og min sjæl end de har gjort denne sidste gang jeg læste Mormons Bog. Jeg husker, og har ofte talt om hvordan jeg læste den i mine unge dage, og hvordan jeg i mit hjerte fik et stadigt vidnesbyrd om at bogen var sand, at den var nøjagtig hvad den påstod at være — indianernes forfædres hellige historie. Som barn og ung kunne jeg ikke fuldt ud fatte og forstå de forunderlige taler om Frelserens guddommelige mission, således som jeg kan i dag. Hans vidunderlige lærdomme til menneskene på dette kontinent, hans pragtfulde, inspirerende belæringer til Alma og Abinadi og mange andre,

som er omtalt i denne bog. Men jeg er overordentlig taknemmelig for, at jeg virkelig læste bogen som dreng og at jeg i mit hjerte fik en overbevisning om at den var fuldstændig sand, og at jeg blev så dybt imponeret af Nephis karakteregenskaber . . .

Jeg er lykkelig for det større vidnesbyrd der nu er i mit hjerte og min sjæl om Mormons Bogs guddommelighed, nu hvor jeg netop er blevet færdig med at læse den" (General Conference, april 1924, s. 157-59).

George Albert Smith

„Mormons Bog er en hellig optegnel-
se, der indeholder oplysninger som ikke findes i nogen anden bog. Herren har befalet os at fortælle alle sine børn sandhederne i det evige evangelium, som er åbenbaret for at berede en plads til dem i det celestiale rige . . .

Mit hjerte fyldes med glæde ved tanken om at ethvert menneske, som vil læse den (Mormons Bog) med en bøn i

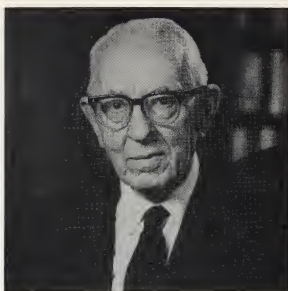
hertet, ethvert menneske som ønsker at vide om den er af Gud eller ej har fået et løfte, ikke af Joseph Smith eller noget levende væsen, men af vor himmelske Fader om at de vil vide med sikkerhed, at det er af Gud.

Disse to bøger (Mormons Bog og Bibelen) belærer begge os alle om hvor vi kom fra, hvorfor vi er her og hvor vi kan komme hen, og i dem begge er der råd, kærlige råd fra vor himmelske Fader, som ønsker at inspirere os til at gøre det som vil berige vort liv her og forberede os til evig lykke" (General Conference, april 1936, s. 13-16).

David O. McKay

„Jeg vidner for jer om at Mormons Bog virkelig er Guds ord, at der atter er kommunikation mellem jord og Himmel, og at Herrens sande vej er åbenbaret til mennesker på jorden, for at vise hvordan enhver der oprigtigt tror på Kristus vil kunne få al den nødvendige kundskab og de nødvendige velsignel-

ser" (*Instructor*, oktober 1952, s. 318).
„(Mormons Bog) er en vidunderlig bog. Den er en af de vigtige hjørneste-
ne i den genoprettede kirke" (*Improve-
ment Era*, november 1960).

Joseph Fielding Smith

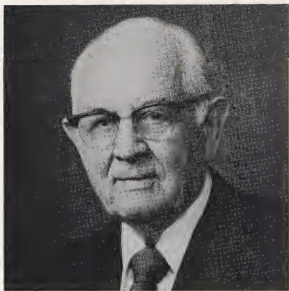
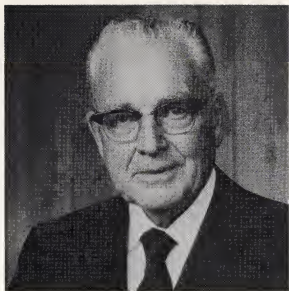
„Jeg begyndte at læse Mormons Bog før jeg var gammel nok til at blive dia-
kon og jeg har læst i den lige siden, og
jeg ved at den er sand . . . jeg tror ikke at
noget medlem af denne kirke nogen
sinde vil være tilfreds, før han eller hun
har læst Mormons Bog gentagne gan-
ge, og tænkt grundigt over den, så han
eller hun kan bære vidnesbyrd om at
optegnelsen fra ende til anden er inspi-
reret af den Almægtige og at dens hi-
storie er sand . . .

Disse optegnelser (Mormons Bog,
Lære og Pagter og Den kostelige Perle)
er uvurderlige . . . Gennem lærdomme-
ne i disse bøger bliver det os tilladt at
komme Gud nærmere, få en større for-
ståelse af vor himmelske Fader og

hans Søn, Jesus Kristus, blive mere be-
kendt med dem og få mere at vide an-
gående den vidunderlige frelsesplan,
som de har givet os og verden, dersom
verden vil modtage den plan som vil op-
høje os i Guds rige, så vi bliver hans
sønner og døtre og modtager det riges
fylde . . . Jeg vil gerne bære vidnesbyrd
for jer . . . om at jeg ved at Mormons
Bog er sand; at Joseph Smith modtog
den af Guds hånd, gennem en engel der
var sendt for at åbenbare den, den sam-
me engel, som mens han levede her på
jorden, skrev den og forseglede den, så
den kunne komme frem i denne tider-
nes fylde uddeling" (*Improvement
Era*, december 1961).

Harold B. Lee

„I disse dage, hvor Bibelen bliver
nedvurderet af mange som har blandet
verdens filosofier med Bibelens skrifer,
for at ødelægge deres sande betyd-
ning, er det sandelig heldigt at vor him-
melske Fader, der altid er interesseret

i sine børns åndelige velbefindende, har givet os endnu en bog med hellig skrift, kendt som Mormons Bog, som et forsvar for Bibelens sandheder, der blev nedskrevet og fortalt af profeterne under Herrens vejledning . . .

Ved hjælp af endnu et vidne kan vi med større sikkerhed kende betydningen af de lærdomme som blev givet af de fordums profeter, og især af Mesteren og hans disciple da de levede blandt menneskene og underviste dem. Dette bør inspirere alle som ærligt søger sandheden, til at sammenstille disse hellige skrifter og studere dem som én bog, og ligesom vi forstå deres rette sammenhæng" (*Ye Are the Light of the World*, s. 89-91. Deseret Book, Salt Lake City, Utah, 1974).

Spencer W. Kimball

„Vil I høre et storartet eventyr? Da jeg en weekend rejste ud til en opgave, havde jeg en usædvanlig bog med, som altid følger mig. Jeg kunne kun lægge

den fra mig når jeg sov, spiste og skiftede tog. Den betog mig, optog mig og fængslede mig med sin uimodståelige charme, og sit medrivende indhold. Jeg har læst den mange gange.

Da jeg var færdig med at læse bogen, lukkede jeg den og lænede mig tilbage, fuldstændig opslugt af den, mens jeg gennemlevede dens indhold. Jeg kunne ikke tage mine øjne fra bogen. Jeg vidste at den var historisk korrekt . . .

Den er Guds ord. Den er endnu et magtfuldt vidne om Kristus . . .

I bogens sidste kapitel er der et løfte som aldrig slår fejl. Det går ud på at ethvert menneske, som vil læse den med et oprigtigt, bønsumt ønske om at kende dens guddommelighed, vil blive forsikret derom . . .

Kære venner, jeg overlader jer Mormons Bog. Læs den bønsumt, studer den omhyggeligt og modtag for jer selv vidnesbyrdet om dens guddommelighed" (*Improvement Era*, juni 1963, s. 490, 493, 495). □

Vores datter Lori skulle engang sove sammen med nogle veninder. Da de forberedte sig på at gå i seng, kom hun pludselig i tanke om noget hun havde glemt den dag. „Åh,” sagde hun højt, „jeg har helt glemt at læse i skrifterne i dag.”

To af hendes veninder kom i tanke om at de heller ikke havde læst, så de lånte en Mormons Bog og læste sammen.

En sådan flittig læsning i skrifterne er ikke en vane som vores familie har haft i længere tid. Vi var måske ikke meget anderledes end så mange andre famili-

vane at læse i skriften. Som hjælp til at nå dette mål brugte vi en metode som stavens søndagsskolepræsident, Carvel Whiting, havde fremlagt for os.

Hans metode var ganske enkel. Han gjorde vanen at læse noget *hver dag*, til hovedformålet i sit program. Hans mål var at tilegne sig en egenskab, at blive mere opmærksom på skrifterne. Han sagde ikke præcist hvor meget vi skulle læse hver dag eller at vi skulle studere på en særlig måde. Vi blev bare opfordret til at læse i skrifterne hver dag *uanset hvor lidt*, og skrive ned hvor mange dage vi havde læst i træk, om vi så kun

*Søg Åndens
indflydelse ved dagligt
at læse i*
SKRIFTEN

Bruce T. Harper

er i kirken, med hensyn til at studere i skrifterne. Vi vidste godt at vi skulle studere skrifterne. Vi ville også gerne gøre det, men vi havde aldrig rigtig haft succes med vore forsøg. Til sidst blev vi enige om at forpligte os til at gøre os til

havde læst et skriftsted. Ved hjælp af denne enkle fremgangsmåde kunne vi læse nogle få skriftsteder eller ti sider på en dag. Vi kunne læse skrifterne kapitel efter kapitel eller vi kunne studere emner. Vi kunne benytte tiden til at læ-

---

Vi ville så gerne studere skrifterne, men vi havde aldrig rigtig haft succes med vore forsøg.

---

se vores opgave til næste uges søndagsskolektie. Vi kunne fra tid til anden skifte metode — læse kapitlerne i rækkefølge, men ind imellem springe til et andet sted i skrifterne eller koncentrere os om et bestemt emne. Vi kunne oven i købet sætte os et underordnet mål, at læse et kapitel om dagen (eller en halv time eller fem sider), men hvis vi

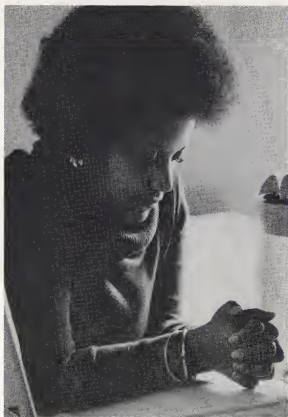
ikke altid kunne imødekomme dette underordnede mål, så lykkedes det dog stadig for os at bibeholde vor vane med dagligt at studere skrifterne, så længe vi læste blot ét skriftsted om dagen.

Vi synes at vi, ved at nedskrive hvor mange dage vi læste i træk, fik et nyttigt og fleksibelt system, som motiverede os og var en positiv styrke for os. Et bestemt antal dage i træk (f. eks. 10 dage, 30 dage, 50 dage, 100 dage, 200 dage, 365 dage) kunne betragtes som milepæle, og når vi nåede dem havde vi fortjent en form for belønning eller anerkendelse i familien. Hvor ofte belønningerne skulle gives og hvad det skulle være, kunne variere efter deltagerens alder eller modenhed. I vores familie har vi f. eks. ret små børn, så vi gav de mindste børn et eller andet traktament hver tiende dag. Med dette program fik vores familie den motivation vi havde brug for, til at komme i gang. De første to år vi benyttede systemet, skete det kun to gange i vores familie at vi glemte at læse i skrifterne. Tre af os havde læst mere end 365 dage i træk, og rekorden i familien blev sat af vores ældste søn, Tommy, som læste 446 dage i træk før han glemte det — den gang var han mellem otte og ni år. Vore to ældste børn, Lori og Tommy, har nu læst Mormons Bog, Den kostelige Perle og 1 Mosebog og de er godt i gang med Det nye Testamente.

Tanken med det er naturligvis at gøre os til vane at være i forbindelse med skrifterne hver dag. Hvilken metode der anvendes for at danne denne vane er ikke særlig vigtig. Det der betyder noget er, at vi får den indstilling at skrifterne er en væsentlig del af vort daglige liv.

Min og andre familier, som dagligt

læser i skrifterne, har opdaget at Herrens ord har stor indvirkning på vores tilværelse. Den første forandring vi lagde mærke til var at skrifterne og andet åndeligt begyndte at blive prioriteret højere i vort liv. Vi tænkte oftere på dem, og vi savnede dem når vi tilsidesatte dem. Vi opdagede oven i købet at vi planlagde afstikkere fra vores normale skema for ikke at gå glip af at læse i skrifterne. En dag bestemte min hustru, Jean, og børnene at de ville ringe til mig på arbejdet ved slutningen af dagen, så vi kunne køre til en nærliggende by og besøge nogle venner. Da vi blev klar over at børnene formentlig ville falde i søvn så snart vi kom hjem, besluttede vi os til at tage skrifterne med i bilen og læse undervejs.

Det har også påvirket og motiveret vore mindre børn at vi er begyndt at prioritere skrifterne højt i vort hjem. Vi har

opdaget at næsten alle i vores familie — små som store — kan være med til at læse i skrifterne. Da vi begyndte at læse dagligt, var vores anden datter, Shelly, kun fem år og vores sønner, David og Richard, kun henholdsvis 3 og 1 1/2 år. Eftersom ingen af dem kunne læse, bad vi de største børn om at læse for dem fra bøger med historier fra skrifterne, som er beregnet for nybegyndere. Da Shelly havde lært at læse, nød hun at læse disse historier for sine små brødre. Det har betydet en udvikling for vore børn at de har lært hvordan de kan hjælpe de mindre børn til at forstå historierne.

En aften var både Jean og jeg hjemmefra, for at udføre forskellige opgaver for kirken. Jeg troede at jeg ville være hjemme i god tid, så jeg kunne læse for børnene, men mit møde varede længe end jeg havde beregnet. Jeg kom først hjem kl. 21, et godt stykke over børnenes sengetid. Jean var allerede hjemme og børnene var allesammen i seng. „Fik vi så ikke læst i skrifterne?“ spurgte jeg. „Jo, Lori og Tommy (som på det tidspunkt var otte og ti år) læste for de små før vi kom hjem.“ Et sådant initiativ fra vore børn var noget helt nyt.

David og Lucy Shoell, som bor i vores ward, har begejstret fortalt om nogle af deres families resultater ved dagligt at læse i skrifterne. Deres ældste søn, Stephen, var allerede færdig med at læse Mormons Bog. Deres datter, Kim, ville hellere læse forskellige skriftsteder om emner der interesserede hende, fremfor at læse kapitel efter kapitel. Hun var især blevet interesseret i Kristi andet komme.

Ben og Ruby Ann Smiths familie havde allerede konsekvent læst i skrifterne et stykke tid, og havde læst alle stand-

ardværkerne i deres familie. Men den gang de satte sig som mål *dagligt* at læse i skrifterne, begyndte de at læse syv dage om ugen i stedet for fem, og da opdagede de at børnene blev mere ivrige efter at læse. De begyndte selv at tage initiativet til at læse, frem for at vente på at deres forældre skulle tilskynde dem. Deres datter, Jody, har nu læst i mere end 365 dage i træk.

På en lejr, som de unge piger holdt i et ward, skulle pigerne lige til at falde i søvn da de hørte én mumle: „Åh nej, nu har jeg glemt at læse i skrifterne i dag.“ En anden indrømmede: „Det fik jeg heller ikke!“ Så lød nok en stemme og derpå endnu flere. Eftersom ingen havde tænkt på at medbringe deres standardværker, fortalte lederne og pigerne deres yndlingshistorier fra skrifterne. Det blev en oplevelse de aldrig vil glemme.

Ud over større viden om skrifterne, vil de fleste af dem, der læser i skrifterne dagligt, føler sig nærmere Ånden — både individuelt og som familier. En aften da Dean Cleverlys og hans familie læste i evangelierne, sagde deres syvårige datter, Rebecca: „Jeg føler mig så godt tilpas lige nu.“ Da familien begyndte at tale om hvor stærkt de følte Åndens nærværelse, sagde de andre børn at de også kunne fornemme Ånden.

En af familierne i wardet siger at familien, ved at læse i skrifterne dagligt, er blevet motiveret til at bede familiebønner og holde familieaftener regelmæssigt. Mange er blevet mere følsomme overfor Åndens påvirkninger og er mere opmærksomme på deres forhold til Gud.

Der er også mange som har opdaget at når familien læser i skrifterne sammen dagligt, får de større harmoni og

---

Min og andre familier, som dagligt læser i skrifterne, har opdaget at Herrens ord har stor indvirkning på vores tilværelse.

---

enighed i familien. Læsning i skrifterne giver værdifulde muligheder for at klare problemer, finde løsninger og for at undervise i evangeliet derhjemme. Når familiens medlemmer læser vil de kunne anvende principperne i deres eget liv og derved åbne udveje for værdifulde samtaler i familien, i harmoni og kærlighed. Evangeliets principper og historier fra skrifterne bliver ofte emner for samtaler omkring middagsbordet.

Selv om man kun læser nogle få skriftsteder hver dag, kan det betyde kolossale velsignelser for dem der gør det. Carvel Whiting, som præsenterede denne plan for os, siger: „Jeg tror at jeg har oplevet de mest fundamentale og magtfulde ændringer nogen sinde i mit liv, som følge af at vi læser i skriften dagligt.“ Når vi læser i skriften dagligt og mætter os med Herrens ord, kan vi få en af de mest magtfulde, indflydelsesrige og tilfredsstillende oplevelser, og det kan være en kraft der kan få Helligånden til at trænge ind i hele vor daglige tilværelse. □

Bruce T. Harper er far til fem børn og leder for missionærmateriale i kirkens missionærafdeling, samt lærer for seniorklassen i Butlers 18. ward, Butler West staven i Salt Lake.

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Spørgsmål:
**Jeg tror at kirken er sand, men
somme tider bliver jeg i tvivl.
Hvordan kan jeg blive sikker?**

Svar:
George D. Durrant,
biskop, Mount Olympus 3. ward, Mount
Olympus staven, Salt Lake City.

Du har stillet det mest betydningsfulde af alle spørgsmål, og har antyd det et oprigtigt ønske om at finde svaret. Hvis vi sad sammen og talte om dette hellige emne, ville jeg først og fremmest fortælle dig at jeg holder af dig. Kun i en kærlig atmosfære og i sandhedens ånd kan vi drøfte og forstå de åndelige processer, som åbenbarer til vor sjæl at Joseph Smith var en profet, at Jesus Kristus er Forløseren og at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er Herrens guddommelige kirke.

Alma har givet os en formel hvorved vi kan kende sandheden (se Alma 32:28-43). Han sagde at hvis vi har til-

strækkelig tro til at give plads i vort hjerte til en del af Herrens ord, så kan vi begynde et eksperiment for at finde ud af om disse ord virkelig er sande.

Han sammenligner det at give plads til et eksperiment af en sådan karakter i vort hjerte, med at så et sædekorn. Hvis sæden er god og ikke kastes ud ved vantrø eller ved at afvise Herrens Ånd, da vil den begynde at svulme i brystet og vi vil vide at det er en god sæd.

Hvis vi med andre ord tænker over en lærdom, indgår en forpligtelse, ændrer indstilling eller udfører en tjenestegerning, sår vi et sædekorn i vort bryst. Hvis vi, efter at have gjort dette, kan mærke at det vokser, samt føler tilfredsstillelse og glæde, så vil vi vide at det var en god sæd. Når sæden vokser vil vi vide at det vi har tænkt eller gjort er godt. Når vi giver den lille plante næring, vil den fortsat udvikle sig og frembringe en sød frugt, som vil stille vores åndelige sult og være vand for vores tørstende sjæl.

Der kan ikke gives et bedre svar på dit spørgsmål end det Alma gav. Det er min erfaring at metoden virker nøjagtigt således som han sagde den vil.

Mange af os befinder os på et tidspunkt i begyndelsen af et åndeligt forår. Når vi så gør noget vi bør gøre, eller ændrer noget vi bør ændre, eller yder en hjælp vi bør yde, sår vi et

evigt betydningsfuldt sædekorn som svulmer og vokser og fylder vores sjæl med en frugt, som er så god at vi ikke kan benægte dens eksistens. Når tiden er inde vil vi næsten umærkeligt, som forårets komme, erkende at vi nu ved, og at vi ikke helt er klar over nøjagtigt hvordan vi fandt ud af det. Hvis vi derefter giver den spæde plante næring, ved at studere, hjælpe andre og beder, så vil vi linie på linie og bud på bud, lidt efter lidt få et stærkt vidnesbyrd, som vi ikke kan nægte, og det vil bringe os en overdådig høst.

Jeg kultiverede min åndelige jord i min ungdom. Jeg såede bønnens sæ-

dekorn i mit hjerte og følte hvordan bevidstheden om at der er en Gud og at han besvarer vore bønner voksede. Jeg såede tjenestegerningernes sædekorn, ved at udføre hjemmelærerarbejdet og andre opgaver i kirken, og jeg mærkede væksten der fortalte mig at der er glæde ved at udføre sådanne gerninger og at når jeg tjente mine medmennesker, var jeg virkelig i min Guds tjeneste. Jeg betalte min tiende og følte glæden når Himlens sluser blev åbnet for mig.

På grund af disse og andre tanker og følelser og forpligtelser befandt jeg mig i mit forår, da jeg såede en endnu

prægtigere såsæd end jeg nogen sinde før havde sået. Jeg accepterede kaldelsen til at udføre en mission.

Da min biskop havde fortalt mig at Herren ønskede at jeg skulle udføre en mission, forlod jeg hans kontor og gik direkte hen på benzintanken hvor jeg arbejdede og fortalte min chef at jeg skulle på mission. Han svarede: „Det er godt. Det er en god læreplads. Du vil lære at tale med folk og du vil have langt mere selvtillid når du kommer hjem.” Og så tilføjede han: „Du skal bare ikke rejse dig op i kirken og sige at du ved at evangeliet er sandt, for det kan du ikke vide. Dem der siger sådan lyver. De ved ikke at det er sandt.” På det tidspunkt kunne jeg ikke sige til ham at jeg vidste at kirken var sand, men jeg sagde til ham at jeg troede det.

Den rigeste høst fik jeg ca. to måneder senere, da jeg ankom til England som missionær. De første uger var vanskelige, for jeg havde hjemve og var meget nedtrykt, men samtidig havde jeg et oprigtigt ønske om at blive en god missionær. Jeg havde fået til opgave at fortælle Joseph Smiths historie for syv andre missionærer i Hull distriktet. Jeg rejste mig op og reciterede det som jeg flittigt og under bøn havde forberedt mig på og plantet i mit hjerte. I begyndelsen var mit budskab ikke andet end ord, men så skete der noget. Jeg kunne mærke hvordan det svulmede i min sjæl, og jeg blev fyldt med en sådan glæde at jeg næsten ikke kunne tale. Jeg kunne se Joseph Smith for mig i Den hellige Lund, og jeg kunne se at *han* kunne se Gud Faderen og hans Søn, Jesus Kristus. Så vidste jeg at det var godt og sandt. Nu troede jeg ikke længere

at kirken var sand — jeg vidste det. Da jeg kom hjem fra min mission, sagde jeg for øjnene af min tidligere chef at jeg vidste at kirken var sand. Hvis jeg ikke havde gjort dette, ville jeg have nægtet at høste den afgrøde som var vokset i min sjæl.

Du vil måske ikke opleve den samme proces som jeg, men den vil give det samme resultat.

Nogle har vidst at kirken er sand siden de var børn. Det har aldrig været noget problem for dem, fordi de altid har haft et åndeligt vidnesbyrd. Sådan kunne vi allesammen godt tænke os at have det. Alligevel skal de opleve et åndeligt forår — et tidspunkt hvor der skal sås påny. Og hvis de ikke sår, kan deres høst blive mager. Jesus Kristus udfordrede os til at så sædekornet da han sagde: „Hvis nogen vil gøre hans vilje, skal han erfare, om læren er fra Gud, eller jeg taler af mit eget” (Joh. 7:17).

Præsident Kimball rådede os til at så, da han sagde: „Gør det!” Tag på mission, bliv viet i templet, betal din tiende, elsk din næste, vær ærlig, søg det gode, lad være med at snyde, hold op med at gøre alt det du gør, som du ved ikke er rigtigt og som forhindrer din fremgang. Vi behøver ikke være fuldkomne for at vide at kirken er sand, men vi er nødt til at have et ønske om at blive fuldkomne. Vi må sørge for at blive som de nephiter der lyttede til kong Benjamins tale og „ikke mere (var) tilbøjelige til at gøre ondt, men bestandig gøre godt” (Mosiah 5:2).

Lige før min mission og den første tid af min mission, ønskede jeg så inderligt at vide at kirken var sand. Det var dog ikke noget ønske som optog

mig fuldt ud. Det der optog mig mest var det brændende ønske om at blive en god missionær. Da jeg arbejdede hen imod dette mål, mere indirekte end direkte, blev jeg klar over at kirken var sand.

Mange år efter min første mission, mens jeg virkede som missionspræsident, kom en ældste til mig og sagde at han ikke vidste om kirken var sand. Derfor ønskede han at blive sendt hjem. Jeg bad ham inderligt om ikke at insistere på dette: „Du kan ikke lære at kirken er sand hvis du hele tiden tænker: ‚Jeg må hellere vende hjem.‘ Med en sådan mangel på tro forkaster

du selve det sædekorn i dit hjerte som skal give dig det svar du søger. Du skal først og fremmest sige til dig selv: ‚Jeg bliver. Uanset om kirken er sand eller ej. Jeg bliver.‘” Til sidst sagde jeg til ham at det sædekorn, som skulle plantes i hans hjerte, var forpligtelsen til at blive og arbejde, og at afgrøden han derved fik ville være vidnesbyrdets søde frugt.

Svaret på dit spørgsmål: „Hvordan kan jeg blive sikker?” er ganske enkelt. Du må begrave dig i arbejdet. Alene det at du tror at kirken er sand viser at du i det mindste har stukket tærne i vandet. Men for at blive helt

sikker må du dykke helt ned i det. Nogle ønsker at vide om evangeliet er sandt, før de har fordybet sig i det. De ønsker ikke at gøre sig nogen anstrengelser uden at få noget for det. Men i mit tilfælde måtte jeg først fordybe mig før jeg kunne vide. Jeg tror at du er nødt til at gøre det samme for at få det svar du søger.

Du svarer måske: „Jeg har prøvet det alt sammen.“ Dertil vil jeg sige: „OK, så prøv noget mere.“ Der findes ingen anden metode. Fordyb dig i det og spørg Herren om det er rigtigt. Gør dig en anstrengelse for at lære sandheden at kende. Lad være med at sætte dig stille hen og bede Herren om et vidnesbyrd. Du må hellere „gøre noget“ og derpå bede Herren om et vidnesbyrd. Brug seglen af hele din styrke og høst den åndelige hvede. Du må ikke forvente at få afgrøden før du har høstet. Hav tro og tillid.

Du må ikke gå for hastigt til værks i dine åndelige forsøg på at finde ud af om kirken er sand. Det er det samme som at trække i en spæd plante for at få den op i fuld størrelse. Lad den vokse naturligt og sikkert. Du kan ikke forvente at nå op på bjergets top uden at klatre op ad bjergsiden. Livet er som et stykke stof, og du kan ikke sætte dig ned og væve det åndelige ind, uden at få dagliglivet med i stoffet. Du behøver ikke at bestræbe dig på at bede endeløse bønner. Du behøver ikke at rejse til fremmede lande for at deltage i et tjenesteprojekt. Du skal bare bede på din vej og hjælpe undervejs samt forpligte dig til at finde ud af hvordan du kan forbedre dig og gøre det sted i verden, du nu befinder dig på, til et lykkeligere sted. Det er den måde du behandler dine for-

ældre på, den måde du behandler din omgangskreds på og hvordan du hjælper dem, der skaber den varme jord hvor åndelige sædekorn kan vokse.

Gå fremad i livet. Hold dit hoved højt nok til at se fremad, men ikke så højt at du ikke kan se dem der har brug for hjælp. Bed ofte, og når du giver udtryk for din taknemmelighed og hengivenhed, så anmod ganske enkelt om at få en åndelig bekræftelse på dine spørgsmål, håb og ønsker. Hav altid en bøn i dit hjerte.

Forpligt dig til at tjene, elske, studere og bede. Gud vil række sin hånd ud og røre dig, og Helligånden vil vidne for din sjæl at Jesus er Kristus, at Joseph Smith virkelig så ham og Faderen, at Mormons Bog er sand og at evangeliet er gengivet. Så vil du vide at Jesus Kristus sonede for vore synder og at vi gennem de hellige ordnanser, som administreres af præstedømmet i hans genoprettede kirke, vil kunne blive rene og således være kandidater til det celestiale rige.

Så enkelt er det. Det er det virkelig. Hvis du gør det mere indviklet, vil du bestandigt lære uden nogen sinde at nå til erkendelse af sandheden. Det er enkelt, men det er vanskeligt fordi det kræver helhjertede anstrengelser. Hvor der er givet meget, forventes meget.

Fordyb dig i det. Så sæden. Giv den næring. Og så en dag i nær fremtid vil du kende sandheden og være fri til at kende den, og være alt det som du og Gud, vor himmelske Fader, ønsker du skal være. Svaret på dit spørgsmål er faktisk den nøgle som åbner døren til din evige fremtid. Det du søger er alt det du ejer værd, for det er i virkeligheden den kostelige perle. □

Spørgsmål:
**Hvad kan jeg som
hjemmelærer gøre for at
opmuntre og involvere min
juniorkammerat?**

Svar:
H. Kent Rappleye,
seminarlærer, Tempe, Arizona.

Hvis hjemmelærerkammerater, fra det aronske præstedømme, er ordentligt belært, vil de glæde sig til at gå på hjemmelærerbesøg. For at sikre sig at dette sker skal erfarne bærere af det melkisedekske præstedømme, hjælpe deres juniorkammerater, til at blive en betydningsfuld og effektiv del af hjemmelærerprogrammet.

Her følger nogle forslag til hvordan man kan hjælpe bærerne af det aronske præstedømme til at vokse gennem en meningsfyldt deltagelse. Når du hjælper din juniorkammerat, vil du måske opdage at forholdet til de familier I besøger bliver væsentligt bedre.

1. Bed din juniorkammerat give en del af lektien. Du kan naturligvis ikke bare give ham Den danske Stjerne og sige: „Nu er det din tur til at give budskabet.“ Gør budskabet til et fællesskab hvor I begge deltager. Eftersom ikke to familier ligner hinanden, må I

tale om hvordan I kan tilpasse jeres budskab til den enkelte situation. Bed derpå Herren om hjælp til at give det.

2. Giv din juniorkammerat ansvaret for at føre regnskab med familiefødselsdage og andre særlige begivenheder — som f. eks. dåb, helligdage, eksaminer og mindedage. Mulighederne her er ubegrænsede. Kort, chokolade eller blomster, gaver som ikke er for dyre osv. I kunne måske i fællesskab tage et fødselsdagsbarn med til en forlystelsespark, en sportskamp eller i biografen. Der ville måske være mere mening i at give enlige forældre eller et ældre menneske et „gavekort“ med et løfte om at hjælpe til med bestemte opgaver.

3. Særlige anledninger er naturligvis ikke de eneste muligheder for at hjælpe de familier man besøger. Vis din juniorkammerat hvordan man hjælper på en meningsfuld måde. Ingen enker eller enlige forældre bør f. eks. betale for at få udført havearbejde eller mindre reparationer i hjemmet, som de ikke selv kan klare. Hjemmelærerne kunne f. eks. i fællesskab slå græsplæne eller luge have, reparere et vindue der er gået i stykker osv. Drejer det sig om større opgaver, kunne din juniorkammerat involvere sit præstedømmekvorum i et hjælpeprojekt.

4. Mange unge mænd har fået en god oplæring i at passe deres små søskende derhjemme. Hvis I besøger en familie der har mindre børn, kunne din juniorkammerat måske tilbyde at passe de små (naturligvis uden betaling), mens moderen og faderen hjælper missionærerne eller udfører genealogisk arbejde. Det kunne måske oven i købet blive noget tilbagevendende

hver måned, for at hjælpe familien med at nå nogle bestemte mål.

5. Bed din juniorkammerat benytte sine talenter og hobbies til gavn for familierne. Han kan måske godt lide at arbejde med træ og kan hjælpe én i en familie med at lære at fremstille et møbel. Måske holder han af sport eller musik eller kunst, og kunne hjælpe børnene til at udvikle deres talenter og selvtillid.

6. Når du bliver bedt om at salve et familiemedlem blandt dem I besøger, kunne du somme tider ringe til din juniorkammerat og tage ham med. Hvis han bærer det aronske præstedømme, kan han ikke direkte tage del i ordinansen, men du kunne få ham til at bede en bøn før salvelsen finder sted,

hvis det er passende. Han kan lære meget af at se andres tro og bønner, og af muligheden for at udvikle sin egen tro. (Men vær forsigtig og fortæl ham i forvejen hvad du har tænkt dig at gøre).

Han kan også vokse åndeligt ved at faste og bede sammen med dig, når jeres hjemmelærerfamilie, eller enkelte medlemmer af dem har særlige behov.

7. Hjælp din juniorkammerat til at se hvor vigtigt hans eksempel er for børnene i de familier I besøger. Han kan med sit udseende og sine gerninger vise fordelene ved at være velsoigneret, undgå modeluner og kammeraternes pres samt vælge passende film og anden underholdning. □

HELTE OG HELTINGER

„Spencer var et af den slags mennesker, som man bare vidste ville gøre det rette,” sagde hans svoger, Henry Eyring. Kirkens tolvte præsident, Spencer W. Kimball, har altid forsøgt at være god mod andre, at træffe de rette valg og at være et eksempel for sine medmennesker.

Engang han var på besøg i et ward sad han på forhøjningen, og lagde mærke til at fem drenge på første række alle gjorde det samme på samme tid. De lagde deres ben over kors, satte hånden under kinden, krydsede deres ben, lagde armene over kors. Et øjeblik efter

Kimball ved generalkonferencen i april 1947. „Måske er jeg født med det, for årene før og efter jeg blev født, tilbragte min far på missioner blandt indianerne i deres områder. Han var præsident for missionen. Denne kærlighed til dem må jeg have fået i mine første barndomsår, hvor min far sang de monotone indianersange for os børn og viste os souvenirs fra og billeder af sine indianervenner. Måske var det gennem min patriarkalske velsignelse, som jeg fik . . . da jeg var ni år gammel. En af linierne i velsignelsen lyder således: „Du vil prædike evangeliet til mange men-

PRÆSIDENT SPENCER W. KIMBALL:

„GØR DET RETTE!”

Vivian Paulsen

blev han klar over at de efterlignede ham — de gjorde alt hvad de så ham gøre. Det mindede ham om at han altid skulle gøre det rigtige, for at være et godt eksempel på at tjene andre.

Der er en gruppe mennesker som han især har holdt af og betjent i sit liv, og det er Lehis efterkommere.

„Jeg ved ikke hvornår jeg begyndte at elske Lehis børn,” sagde ældste

mennesker, men i særdeleshed til lamani-terne.”

I 1945 kaldte kirkens præsident, George Albert Smith, ældste Kimball ind på sit kontor. „Jeg vil gerne have at du tager dig af indianerne,” sagde han. „Ingen tænker på dem. Du får ansvaret for at se efter indianerne i hele verden.”

Ældste Kimball rejste tusindvis af kilometer for at besøge indianerne, un-

dervise og velsigne dem. Da han opdagede at de havde brug for flere skoler, forsøgte han at hjælpe. Når han fandt dem syge eller bedrøvede, velsignede han dem og lærte dem hvor stor betydning de havde for deres Fader i Himlen. Når han opdagede at de frøs og var sultne, henvendte han sig til dem der kunne hjælpe.

I 1947 var der desperat brug for hjælp blandt Navajoindianerne i deres reservater. Mange havde kun lidt at spise og intet varmt tøj at tage på. Ældste Kimball talte med kirkens velfærdskomité og der blev afsendt lastbiler, fyldt med mad og varmt tøj. Så ringede han til en avis. Herfra blev der udsendt en journalist og en fotograf for at undersøge situationen. Da artiklen var trykt blev der organiseret en hjælpekaravane til indianerne. Ældste Kimball skrev også til en senator i Washington D.C. Han skrev til hjælpeorganisationer og

sendte brochurer ud hvor han bad om hjælp.

Hans venner fik hjælp og de var meget taknemmelige. En af dem sagde: „Mange tak. Nu fryser jeg ikke længere.“

Når ældste Kimball rejste rundt i verden, for at hjælpe de mennesker han holdt så meget af, tilbragte han flere uger og måneder med at besøge Lehis efterkommere i Mellem- og Sydamerika og på Stillehavsøerne. Han lærte dem om Frelseren, Jesus Kristus, og hjalp dem med deres problemer. Uanset hvor træt han var, var han aldrig for træt til at hjælpe.

„Derpå skal alle kende, at I er mine disciple,“ sagde Jesus, „om I har indbyrdes kærlighed“ (Joh. 13:35).

Præsident Spencer W. Kimball har gennem sine gerninger vist sin kærlighed til sine søskende. Følger vi ham vil vi altid „gøre det rette“. □

Kiva:

En bygning som Pueblo indianerne bruger til deres ceremonier. Den er almindeligvis rund og ligger delvist under jorden.

„Hvornår vil din onkel Tanolo tage dig med til Kivaen?“ spurgte Lille brune Bjørn. „Jeg er fire måneder yngre end du og alligevel skal jeg med til vores Kiva i dag.“

Akuma trak sin kaninskindskåbe tættere om sine skuldre og krøb sammen ved bålet, mens han sad og betragtede røgen der snoede sig op og gjorde det sodede loft i den store hule endnu mere sort.

„Det ved jeg ikke,“ sagde han be-
drøvet, „jeg har gjort alt hvad jeg skul-
le.“

„En dreng skal bevise at han er ble-
vet en mand, før han kan komme ind i
en kiva,“ fortsatte Lille brune Bjørn.
„Har du været på jagt?“

„Åh ja. Vi sneg os efter dyret gennem
sneen og drev det helt ud til kanten af
vores flade bjerg. Det var min pil der
gav os kød til bålet.“

Lille brune Bjørn rystede på hovedet.
„Jeg kan ikke forstå det. Jeg tror be-
stemt ikke at Tanola er så grusom at
han vil drille dig.“

Akuma og Kiva'en

Lynne Gessner

Akuma trak på skuldrene men svarede ikke. Han havde gjort alt hvad han skulle. Han kendte legenderne, de pile-spidses han lavede var gode nok, han kunne lave fibertråde af jukaplanten og væve tunge sandaler af dem, og han kunne ramme med en pil. Alt dette havde hans fætter fra den store hulelandsby også gjort, og i dag skulle han med i kivaen. Dette var en ære som enhver indianerdreng levede for. Alligevel kunne Akuma ikke komme med. Hans far sagde at han var godt nok forberedt, men Tanolo ville ikke tage ham med. En indianerdreng kunne ikke tages med i

kivaen af sin far. Ved drengens fødsel blev der udvalgt en onkel til at være hans lærer, og det var denne onkel som skulle tage drengen med til kivaen, hvor han skulle gennemgå nogle ritualer for at blive en mand.

Akuma sendte sin fætter et stjålet blik og ønskede at Lille brune Bjørn kunne fortælle ham hvad der var sket nede i kivaen i hans egen landsby. Men det var naturligvis en hemmelighed.

Da Lille brune Bjørn gik hjem til sin egen landsby, sprang Akuma op og kaldte på sin brune hund. Han smed sit kaninskindstæppe til side. Nu ville han

løbe en tur, så han kunne blive varm denne vinterdag.

„Jeg vil ikke græde ligesom den dumme Popeta,” udbrød han, og løb ud for at jage kaniner. Måske ville han skyde en med sin kastepil og vise sin onkel hvor dygtig han var. Akumas hund hoppede ved siden af ham, mens han løb ned til bækken i dalen nedenfor.

Så standsede han overrasket. Popeta stod og var ved at fylde vand i en vandkande, som hun skulle bære op ad den stejle skråning til hulen. Hun så lille ud, skønt hun var på hans alder. Hendes far kunne ikke rigtigt dyrke sin majsmark, fordi han var lam i det ene ben og derfor havde familien ikke nok at spise. Og faderen kunne ikke fange kaniner nok til at lave nye tæpper af, fordi han ikke kunne løbe så hurtigt. Det tæppe Popeta havde over sine rystende skuldre var forfærdeligt slidt.

„Du har ikke noget tæppe på,” sagde Popeta overrasket med klaprende tænder. „Det er koldt.”

Akuma rettede sine brune skuldre op. „Jeg er en mand og jeg fryser ikke,” pralede han. „Jeg skal løbe og fange en kanin som vi skal have til middag.” Og så løb han.

Popeta løftede den tunge vandkande. Og idet hun gjorde det faldt tæppet ned fra hendes skuldre. Den brune hund greb det omgående mellem tænderne og løb afsted med det, og trak det ind imellem nogle tornebuske.

„Kom med det, kom med det!” råbte Popeta. „Det er det eneste tæppe jeg har.”

Hun vendte sig vredt om imod Akuma. „Din dumme hund har stjålet mit tæppe. Se at få fat i det.”

Hun rystede mere og mere og begyndte at græde, da hun klatrede op ad

skråningen med vandkanden på hovedet.

Akuma prøvede at finde sin hund, men den var løbet længere ned i dalen med tæppet efter sig. Han kunne se nogle stykker af tæppet hænge på buskene.

„Det duer ikke til nogen ting alligevel nu,” sagde han, mens han løb videre og følte sig dejlig varm. Snart efter stak han sin krumme stok i en kanin og bar stolt det døde dyr hjem.

„Vi har allerede mad nok til vores middag min dreng,” sagde hans mor, der stod og rørte i en lerpotte som stod på bålet.

„Du er en dygtig jæger og mit hjerte er stolt af dig. Men hvorfor giver du den ikke til nogen som ingen har?”

Akuma gik over til Popetas bål. „Her har du noget kød.”

Hun takkede ham og spurgte: „Fandt du mit tæppe? Hvis jeg ikke har det har jeg ikke noget som kan holde mig varm i nat.”

Akuma trak på skuldrene. „Nej, jeg kunne ikke finde det.”

Han glemte alt om Popeta, da han om aftenen sad og spiste den sammenkogte ret med god appetit og senere krøb sammen ved bålet med sit varme tæppe over skuldrene.

Om natten vågnede han og frøs, og så trak han kaninskindstæppet tættere om sig. Han kunne høre nogen græde et sted. *Det er sikker den dumme Popeta*, tænkte han. *Hun græder altid.*

Den næste dag kunne han ikke se hende ved bålet.

„Hun har det ikke godt,” sagde hans mor. „Hun mangler mad og varme tæpper. Men jeg har ikke nogen til overs.” *Det er for dårligt*, tænkte Akuma lige-gyldigt og løb sin vej. Men en gang imel-

løm tænkte han på hendes gråd. „Det er min hunds skyld,” mumlede han for sig selv. Og jo mere han tænkte på det jo mindre nød han at lege sammen med sine kammerater.

Den aften kunne han ikke falde i søvn. Til sidst stod han op og gik ind i det lille rum bag hulen hvor Popeta sov. „Her er mit tæppe,” sagde han. „Tag det.”

„Men det er ikke dit, så kan du ikke give det væk,” sagde hun overrasket. „Jeg låner dig det,” sagde Akuma og så skyndte han sig tilbage til sig selv. Han rystede af kulde. Hvor var det dog koldt! Han fandt et gammelt fjertæppe, der var så slidt at det ikke kunne dække ham ordentligt. Men hvis han krummede sig tæt sammen som en bold, henne i hjørnet af sit værelse, kunne tæppet holde lidt af kulden ude.

Popeta havde ret — han kunne ikke forære sit tæppe væk, eftersom alt i familien tilhørte moderen. Selv om han brugte tæppet var det hans mors. Så *må jeg lave et til Popeta*, besluttede han.

Hans kammerater kaldte på ham de næste mange dage, for at få ham ud at lege, men han kunne ikke, for han skulle fange kaniner. Han havde ikke anet at der skulle så mange kaniner til et tæppe. Kødet gav han enten sin mor eller Popeta, og han brugte det meste af aftenen til at rense og garve skindene. Han sukkede træt. Han havde så meget arbejde at gøre og ingen tid til leg. En gang imellem blev han fristet til at holde op, men ved tanken om Popetas gråd den kolde nat blev han ved.

Og de få timer han selv sov, frøs han altid. Han længtes efter at få sit eget kantskindstæppe igen.

Da han havde samlet tilstrækkeligt

mange skind skulle han lave en masse pilespidser — så fine som han kunne lave dem. Så skyndte han sig over til sin fætters landsby for at få syet tæppet. „Du skal få disse fine pilespidser hvis du vil sy et tæppe for mig,” sagde han. „Men jeg skal have det hurtigt. Det bliver koldere og koldere for hver nat, og der er allerede sne på jorden.”

Det varede ikke længe før tæppet var færdig og Akuma kunne bringe det over til Popeta.

„Det er til dig. Så skulle du kunne holde varmen.”

Popeta gav ham sit tæppe tilbage. „Du er så god og det er et meget smukt tæppe. Du har bragt os så meget kød at jeg er helt rask. Min mor og far sulter heller ikke længere.”

„Jeg skal nok sørge for at I har kød i jeres gryde,” sagde Akuma genert, og så skyndte han sig hjem til sit eget bål.

Den aften fik han besøg af sin onkel.

„Ved solopgang i morgen kommer du med mig. Nu er tiden inde til at du kan komme i kivaen og lære det som gør dig til en mand.”

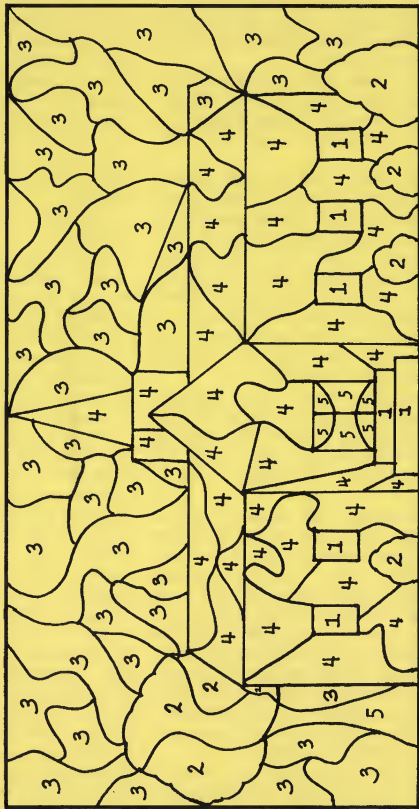
Akuma fyldtes med glæde. „Jeg er så glad, kære onkel. Men fortæl mig hvorfor du har valgt netop dette tidspunkt? Jeg har været parat i disse mange måneder — jeg kan lave pilespidser og jukafibre og gå på jagt.”

„Men den ene ting du ikke kunne, min dreng, det har du lært,” svarede Tanolo. „Drenge leger og tænker ikke på andre. En mand opgiver sin leg, når der skal udføres noget arbejde. Din hund gjorde en anden fortræd og derfor gjorde du din pligt uden at beklage dig. Jeg har iagttaget dig og er stolt af dig. Du skal blive kendt som Akuma, den som har en mands hjerte skønt hans legeme endnu er en drengs.” □

ET SÆRLIGT HUS

Sherry L. Scott

Hvis du vil se hvad det er for et særligt hus, skal du farve felterne på følgende måde: 1 = gul, 2 = grøn, 3 = blå, 4 = rød og 5 = brun.

Til vores præstedømmemødes åbningsprogram bekendtgjorde biskoppen at mange af lærerne ville få tildelt en ny seniorhjemmelærerkammerat. Fyldt med den dejlige spænding, som følger med sådanne ændringer, forlod jeg kirkesalen og spekulerede på hvem min nye kammerat mon blev. På vej gennem hallen håbede jeg på at jeg ville få en af wardets unge, dynamiske, ældster til kammerat. Da jeg gik gennem gangen så jeg ind i de åbne klasselokaler og forestillede mig hvordan det ville være at arbejde sammen med en magtfuld, åndelig mand, der var opsat på at udføre sin kaldelse. For enden af gangen lå hjælpeforeningens værelse hvor højpræsterne mødtes.

Idet jeg vendte mig for at gå op ad trapperne, så jeg ind i lokalet og fik øje på en gammel mand der sad i et næsten udslidt gråt sæt tøj. Han sad helt alene og grublede med foldede hænder. Han

en vis bror Oliver Johnson til hjemmelærerkammerat. Navnet sagde mig ikke noget, men han blev hurtigt beskrevet som en ældre højpræst med runde briller, han havde ofte gråt tøj på og holdt bier. Det var ham. Det var den mand jeg havde set nedenunder et øjeblik tidligere. Jeg blev dybt skuffet. Jeg blev enig med mig selv om at jeg nok fortjente det, efter det jeg havde tænkt om ham, men det blev jeg ikke mindre utilfreds af. Tværtimod fik det mig til at længes endnu mere efter at få en magtfuld ung mand til hjemmelærerkammerat — en jeg kendte.

Selv om jeg gerne ville være en god hjemmelærerkammerat, var jeg stadig ked af at skulle gå sammen med denne gamle bror, der gik så langsomt og talte så langsomt. Jeg husker især hvor

Scott Samuelson

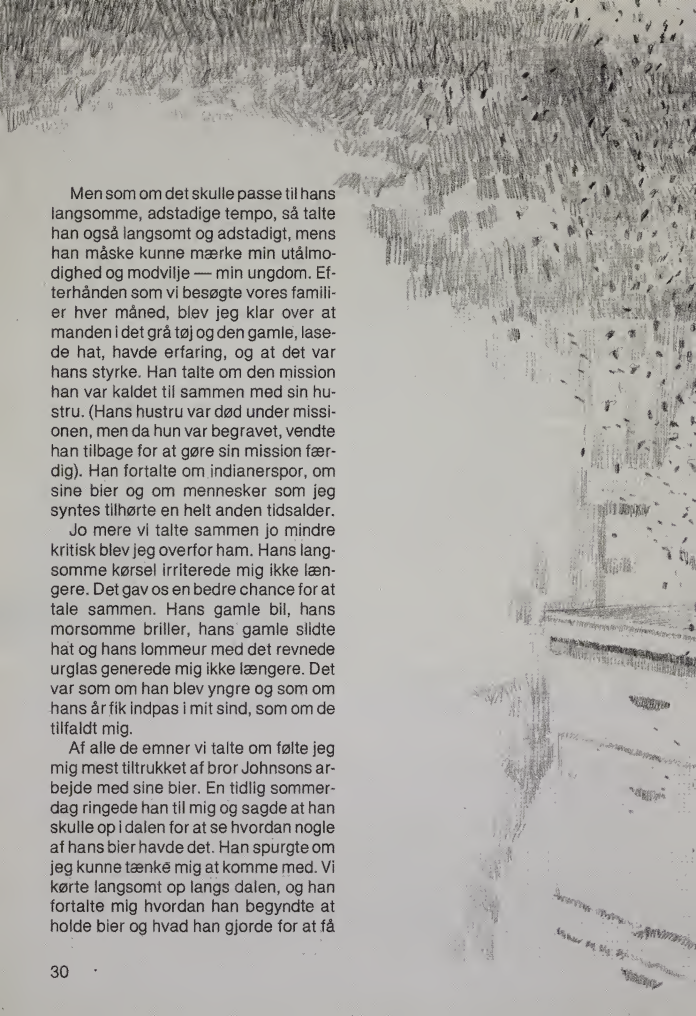
VOGTEREN

havde runde briller med stålindfating og en lidt skjoldet læderagtig ansigtskulør. Jeg havde set denne bror før, men vidste ikke hvad han hed. Og i det øjeblik syntes det mig at han lige netop var den kammerat jeg *ikke* kunne tænke mig at få. *Endelig ikke ham*, sagde jeg til mig selv. *Han er for gammel.*

Da jeg kom ovenpå, fortalte lærernes kvorumsvejleder mig at jeg ville få

meget jeg havde imod hans måde at køre bil på. Jeg var selv ved at få mit længe ventede kørekort og syntes at der ikke fandtes nogen bedre chauffør end mig selv. Den første gang vi var ude som hjemmelærerkammerater, kom bror Johnson i en 20 år gammel udslidt bil. Det virkede som om vi kørte langt under hastighedsgrænsen i dette gamle udslidte køretøj.

Men som om det skulle passe til hans langsomme, adstadige tempo, så talte han også langsomt og adstadigt, mens han måske kunne mærke min utålmodighed og modvilje — min ungdom. Efterhånden som vi besøgte vores familier hver måned, blev jeg klar over at manden i det grå tøj og den gamle, lasede hat, havde erfaring, og at det var hans styrke. Han talte om den mission han var kaldet til sammen med sin hustru. (Hans hustru var død under missionen, men da hun var begravet, vendte han tilbage for at gøre sin mission færdig). Han fortalte om indianerspor, om sine bier og om mennesker som jeg syntes tilhørte en helt anden tidsalder.

Jo mere vi talte sammen jo mindre kritisk blev jeg overfor ham. Hans langsomme kørsel irriterede mig ikke længere. Det gav os en bedre chance for at tale sammen. Hans gamle bil, hans morsomme briller, hans gamle slidte hat og hans lommeur med det revnede urglas generede mig ikke længere. Det var som om han blev yngre og som om hans år fik indpas i mit sind, som om de tilfaldt mig.

Af alle de emner vi talte om følte jeg mig mest tiltrukket af bror Johnsons arbejde med sine bier. En tidlig sommerdag ringede han til mig og sagde at han skulle op i dalen for at se hvordan nogle af hans bier havde det. Han spurgte om jeg kunne tænke mig at komme med. Vi kørte langsomt op langs dalen, og han fortalte mig hvordan han begyndte at holde bier og hvad han gjorde for at få

R.T. BARRETT

bierne til at producere deres honning. Vi kørte væk fra den asfalterede vej, ind på en hullet grusvej gennem nogle små vandstrømme. Ind imellem måtte jeg stå ud af bilen, åbne nogle låger i fåreindhegninger og lade bror Johnson køre igennem, og sætte mig ind i bilen igen, når jeg havde lukket lågen efter ham.

Omsider nåede vi bistaderne. Han gav mig et gammelt slør — det var en hat med et net, som kunne trækkes ned foran og beskytte mit ansigt mod bierne. Han sagde at jeg måtte sørge for at min langærmede skjorte (som han i forvejen havde advaret mig om at have på) var knappet ved håndledene. Så gav han mig nogle elastikker at tage om håndledene. Han sagde at jeg skulle stoppe mine bukseben ned i strømperne. Mens bror Johnson selv gjorde alt dette forklarede han mig, at hvis bierne fløj eller kravlede op i ærmerne eller buksebenene kunne de ikke komme ud igen, så ville blive så bange at de stak. Jeg undrede mig over at han ikke havde handsker på. Da han tændte den lille bipibe, som han brugte til at sløve bierne med, spurgte jeg ham om han tit var blevet stukket.

„Åh, man bliver nu stukket en gang imellem — især hvis bierne bliver bange eller ikke kender en. De kan også stikke hvis man ikke ved hvad man gør. Og de stikker hvis de føler sig fanget.” Mens han sagde det så han på mig, og bag det forvrængende slør så jeg et par klare og strålende øjne og et hurtigt smil fra én der vidste hvad han talte om. Bror Johnson løftede langsomt, systematisk og forsigtigt taget af bistaderne og blæste røg ind for at dæmpe biernes aktivitet. Nogle af dem satte sig på ham og kravlede rundt på hans bare hæn-

der. Nogle summede endda ophidset rundt om hans hovede, men han krøb ikke sammen eller flyttede sig en eneste gang. Jeg holdt mig i en sikker afstand hvor jeg kunne se til. Jeg ville ikke have at bierne skulle kravle på mig og have mulighed for at stikke mig.

I nogle af bistaderne gik det bedre med bierne end i andre, og jeg var forundret over at bror Johnson kunne se hvad der var galt, hvorfor bierne ikke havde produceret noget og derpå rette fejlen. Han tog ikke noget honning den dag, men han lovede mig, at når han gjorde ville han give mig noget. Han fortalte at man skulle tygge honningen ud af vokspladen og spytte vokset ud. Han sagde at det var bedre end at spise selve honningen, fordi man måtte arbejde for det man fik. Dengang forstod jeg ikke hvordan det kunne være, men da jeg først havde prøvet det vidste jeg det.

Da jeg et par år senere befandt mig på min mission, fik jeg et brev fra min mor med et avisudklip i. Øverst var der et billede af den mand, som så venligt havde lært mig noget om bier, noget om gamle mænd og andet. Ansigtet på billedet ved nekrologen var mærkelig livløst — det lignede slet ikke det ansigt jeg havde set i hjælpeforeningens værelse, den første gang jeg husker jeg så ham, men endnu mindre det ansigt bag biavlsløret den dag i dalen. Og selv om jeg som Paulus kunne spørge: „Død, hvor er din brod?” Blev jeg ramt af sorg og bedrøvelse, ved tanken om at denne gentleman, denne bror, var død. Og alligevel føler jeg en evig trøst ved mindet om den rige søde honning han havde fået sine bier til at producere, og som han gav mig — på vokspladerne, så jeg selv skulle tygge det ud. □

INDSÆTTELSE

Fred A. Rowe

Har I nogen sinde prøvet at komme op over skyerne og se på dem ovenfra? Skyer forekommer anderledes, når man ser dem ovenfra end når man ser dem fra jorden. Vi er vant til at se de bløgende og fjerlette skyer eller de tunge og mørke regnskyer. Vi ser hvordan de bevæger sig og fanger et glimt af den blå himmel bag det midlertidige loft.

Men når vi kommer op over skyerne ser de helt anderledes ud. Det er særligt betagende at se dem fra vinduerne i en jetmaskine der farer afsted i 10.500 m højde. De virker som bjerge og dale. Ind imellem ser man flydende formationer der ligner floder og bække. Ved I at der er skygger på skyerne? Når man flyver højt oppe over jorden kan man kun se den blå himmel oven over og solens skygger der hopper fra den ene sky til den anden under sig. Ofte er der hul i de hvide skyer, så man kan fange et glimt af en flod eller en motorvej tusinder af meter nede, indrammet i hvidt. De grå, blå og røde tage i en by, eller kontrastvirkningen af gule, grønne og brune marker, der ligner kulørte firkanter i en barnetegning.

Perspektivet bliver helt anderledes når man ser det hele fra et sted oven over skyerne.

Hvert eneste år „indsætter” kirkens biskopråd tusindvis af unge ledere i det aronske præstedømmes og de Unge

Pigers programmer. Når I unge mennesker bliver ledere, adskilles I på en måde fra den øvrige verden. I er nødt til at se anderledes på tingene og analysere og føre jer på et andet plan.

Joseph Smith, der som ung blev profeten der skulle lede evangeliets gengivelse blev „udvalgt” i samme alder som vore dages læreres kvorumspræsidenter har, dengang han fik besøg af Gud Faderen, som præsenterede sin elskede Søn, Jehova. Herren forbød derpå Joseph at tilslutte sig nogen kirke. Den unge Joseph kunne ikke mere vende tilbage til sin tidligere levevis. Foran ham lå den nye vej, han som leder skulle gå. En vej der var risikabel, som krævede uselvisk tjeneste, men som ville give ham kærlighed og loyalitet fra dem han betjente. Han var „udvalgt” til at lede for evigt. Han fik et nyt og højere perspektiv i livet og et nyt syn på sine medmennesker.

Kaldet til at lede både kræver og giver muligheder for at du kan ændre dig. Dine kammerater må nu betragtes som nogen du har et åndeligt ansvar for. De

---

Når I unge mennesker bliver ledere, adskilles I på en måde fra den øvrige verden.

Du er kaldet og indsat i en lederstilling for at påtage dig arbejdet med at lede.

---

aktiviteter du før kunne deltage i, skal du nu selv planlægge og organisere. Vejlederne og biskoprådet er nu dine medarbejdere. Du hører ikke længere bekendtgørelserne, du giver dem selv. Du er kaldet og indsat i en lederstilling for at påtage dig arbejdet med at lede. Du er formodentlig ikke blevet adviseret i forvejen om din kaldelse. På grund af din unge alder har du sikkert ikke megen erfaring i at lede. Du har måske aldrig forestillet dig selv som leder, men for at blive en succes for Herren og kunne glæde dig over din indsats, er du nødt til at betragte dig selv som en effektiv, kompetent og ansvarlig leder. I Det nye Testamente kan vi læse at man ikke hælder ung vin på gamle lædersække eller syr en ny lap på en gammel klædning. Du skal udvikle dig for at kunne udfylde din kaldelse.

Glem myten om at ledere er fødte ledere og ikke skabte. Det kan du omgående få to eksempler på. Moses tilbragte fyrré år ved Faraos hof og endnu fyrré år i ørkenen. Han vidste ikke at Herren beredte ham til en kolossal lederstilling, og endnu efter firs års forberedelser, da Moses blev kaldet på det helleglige bjerg, svarede han desperat: „Hvem er jeg, at jeg skulle gå . . . de (tror mig) ikke og (vil) ikke høre mig . . . Jeg er ingen veltalende mand . . . jeg har svært ved at udtrykke mig og tale for mig” (2 Mosebog 3:11; 4:1, 10).

Enok måtte ændre sit syn på sig selv. Han endte med at blive en magtfuld, el-

sket profet, hvis tjenestegerninger var så inspirerede at hele hans folk blev af et sind. Deres kærlighed til hinanden var så stor at hele deres samfund blev optaget i Herrens favn. I begyndelsen var Enok ikke den naturlige, populære, dynamiske personlighed i sit samfund. Da han fik sin guddommelige kaldelse til at lede, spurgte han ude af sig selv Herren: „Hvorfor har jeg fundet nåde for dine øjne, jeg, som kun er en dreng, og alle mennesker hader mig, thi jeg er langsom til at tale; hvorfor er jeg din tjener?” (Moses 6:31).

Jeg vil gerne forsikre alle jer unge ledere, som spekulerer på om biskoppen virkelig var inspireret da han kaldte jer eller som kan se jer selv udføre en opgave, som kan blive afvist af en eller anden i jeres kvorum eller klasse, om at I er kaldet som Guds partnere, og han vil hjælpe jer. Han opmuntrede Moses med denne påmindelse: „Hvem har givet mennesket mund? . . . Gå derfor kun, jeg vil være din mund og lære dig, hvad du skal sige!” (2 Mosebog 4:11-12). Enok følte sig opmuntret da Herren lovede ham følgende: „Gå og gør, som jeg har befalet dig, så skal intet menneske gennembore dig. Åbn din mund, så skal den blive fyldt, og jeg vil give dig evne til at tale” (Moses 6:32). Det Herren gjorde for Enok og Moses vil han helt sikkert også gøre for jer. Når I bliver kaldet, opretholdt og indsat, vil Herren velsigne jer. Meget vil dog afhænge af jeres indsats og motivation. Han hælder ikke vin på sprængte lædersække. I kan og skal lære visse lederfærdigheder. Selv om disse begreber lyder ganske enkle, så vil de på en dramatisk måde øge jeres lederevner når I mestrer dem.

Hvis I skal præsidere effektivt bliver

Sørg for at alle i din gruppe får mulighed for at bidrage, og hjælp dem derpå med at klare opgaven.

I nødt til at mestre følgende færdigheder:

Planlægning.

Opfølgning.

Effektiv anvendelse af tiden.

Fantasi, forestillingsevne.

Involvering.

Mødeledelse.

Evaluering.

Planlægning

Dit kvorums eller din klasses medlemmer vil sjældent hæve sig over deres egne forventninger. Forventningerne til dem må være klare og præcise, men fleksible. Som en populær bog hedder: „Hvis du ikke ved hvor du skal hen, ender du formodentlig et andet sted.”

1. Hvordan er dine mål eller præstedømmets mål?

2. Er de rimelige og fordelagtige?

3. Hvad skal gøres for at nå disse mål?

4. Hvem, hvor mange penge og hvor megen tid er der til rådighed?

5. Hvornår bør målene være nået?

6. Hvilke begrænsninger er du nødt til at tage i betragtning?

Opfølgning.

En plan er kun et ønske, med mindre den efterfølges af handling. Forvent altid at andre udfører deres opgave; ring

til dem og tilskynd dem til at udføre deres ansvarsopgaver.

1. Har du nedskrevet hvad der skal gøres og gennemgår du ofte punkterne?

2. Nedskriver du umiddelbart efter et møde alt hvad der skal gøres for at iværksætte det I har talt om ved det pågældende møde?

3. Ringer du til folk i ugens løb, for at minde dem om en aktivitet eller opgave?

Effektiv anvendelse af tiden

Der er ikke noget der hedder mangel på tid. Man har altid tid til det man sætter størst pris på og betragter som vigtigst. Lær at afgøre hvad der er vigtigst. Vær klar over hvordan du skal anvende din tid. Alle mennesker i verden har de samme 24 timer i døgnet af denne uigenkaldelige skat.

1. Har du fastsat prioriteter?

2. Har du udeladt de aktiviteter som ikke hjælper jer til at nå jeres mål?

3. Har du planlagt dit arbejde og anvender du din plan, og arbejder du på det du har planlagt?

4. Engagerer du andre i arbejdet ved at uddele opgaver?

Fantasi, Forestillingsevne

„Åh, nu kan jeg se det,” er den store opdagelse som gør en ende på frustrationerne og får os til at fortsætte med selvtillid. Hvis du ønsker at dit kvorum eller din klasse skal engageres, øger du muligheden for dette ved at lade dem se, hvordan det de skal gøre passer ind i en større sammenhæng eller en plan. Lad dem se værdien i aktiviteterne og deres rækkefølge samt deres forbindel-

---

Ethvert møde skal have et formål og en konklusion, og den mellemliggende tid skal bruges effektivt.

---

se med andre ideer og mål. Lad være med at begrænse billedet af planen.

1. Kan du se det større perspektiv som dit biskopråd og dine vejledere har?

2. Når du uddeler en opgave, forklarer du så hvorfor opgaven er vigtig og hvordan den passer ind i hele programmet?

Involvering

Hvis du skal have succes er du nødt til at fordele ansvarsopgaverne. Bliv en mere effektiv leder ved at uddele opgaver. Tag altid dem som skal udføre planen med i planlægningen. Forvent at andre kan klare sig og udfører deres opgaver. Sørg for at alle i din gruppe får mulighed for at bidrage, og hjælp dem derpå med at klare opgaver. Koncentrer dig om de stærke sider og tillad andre at få en udvikling.

1. Hvor ofte spørger du dig selv: „Er dette noget som en anden i klassen eller hvorummet kunne udføre godt?“

2. Når du uddeler en opgave, forklarer du så tydeligt formålet, værdien, hvor lang tid det tager og opgavens omfang?

3. Er du så fleksibel at du ser på resultaterne, og forstår at der er mange måder at udføre en opgave på?

4. Beder du om en fremskridtsrapport hen ad vejen, ved hjælp af bestemte spørgsmål?

5. Sørger du for at der er tid nok, når opgaven er løst, til at de andre kan rapportere om hvad de har gjort?

Mødeledelse

Du kan ikke både arbejde og holde møde samtidig, derfor må du begrænse møderne og gøre dem effektive. Tilrettelæg hvert møde og tænk på hvad I ønsker at opnå og hvad I er nødt til at gøre til mødet, for at opnå de ønskede resultater. Ethvert møde skal have et formål og en konklusion, og den mellemliggende tid skal bruges effektivt.

1. Organiserer du tingene og har du en dagsorden?

2. Udviser du selvtillid og begejstring når du leder mødet?

3. Husker du at byde betydningsfulde medlemmer som er til stede særligt velkommen til klassen?

4. Bliver der oplæst referater, så I kan blive mindet om tidligere planer og opgaver?

5. Får du de andre til at føle sig godt tilpas ved møderne?

6. Påskønnes og anvendes andres følelser og meninger?

7. Takker du de tilstedeværende?

8. Går de alle hjem med klare ideer og forventninger?

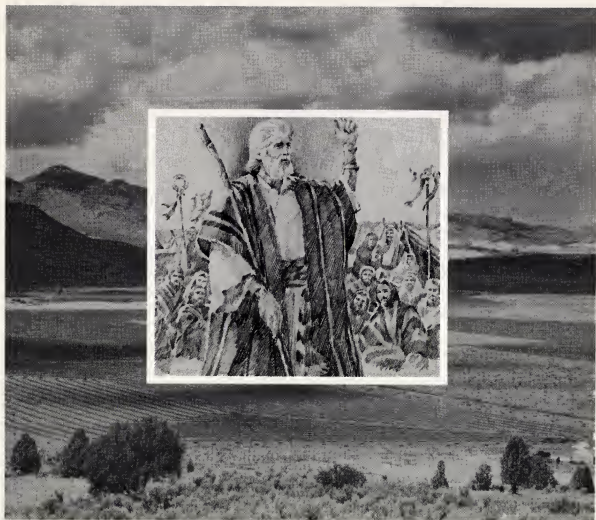
9. Når du overgiver tiden til en lærer eller taler, gør du det så med passende begejstring, humor og anerkendelse, når du præsenterer dem?

10. Er du en god repræsentant for Herren og hans kirke?

Evaluering

Effektive og detaljerede planer gør det nemt at vurdere; det eneste du skal gøre er at se hvor godt disse mål blev

nået. Når du har analyseret hvad der er blevet udført, må du koncentrere dig om de områder der ikke var acceptable.

1. Var målene i virkeligheden realistiske og betydningsfulde?

2. Var du glad og tilfreds med det der skete og kunne du acceptere resultatet?

3. Hvad ville du gøre anderledes dersom du kunne gøre det om?

4. Hvem kunne du få til at hjælpe jer?

Disse lederfærdigheder vil i høj grad kunne øge din effektivitet som leder. Men for virkelig at få succes må du altid huske på hvis arbejde du udfører. Dit formål bør ikke kun være at få tingene

gjort. Du tjener Herren og hans børn, og skal du gøre det på en god måde er du nødt til at lære at elske dem. Tænk over din kaldelse som leder. Gør ikke som den unge mand der skulle ansøge om et stipendiat og under afsnittet om kirkestillinger skrev: „De sædvanlige lederstillinger.“ Der er ikke noget der hedder de sædvanlige lederstillinger når man arbejder i Herrens navn.

Dit biskopråd har indsat dig da de lagde deres hænder på dit hovede. Nu er det op til dig at få dit hovede op over skyerne og se verden i et højere perspektiv. Du er som leder berettiget til inspiration fra Herren, når du gør noget ud af din opgave. □

VAND OG BRØD

Laird Roberts

Det var en af de første varme dage i det tidlige forår. Vinduerne i vores kirkebygning stod åbne for første gang det år, og de varme solstråler blev kastet ind i vores kirkesal. En lille forårsvind sendte en duft af usete blomster gennem vinduet. Mine bedsteforældre og adskillige tanter og onkler sad stolte sammen med mine forældre. Jeg sad på første række i kirkesalen sammen med diakonerne. Det var første gang jeg skulle uddele nadveren.

Nu var nadversalmen sunget.

Biskoppen nikkede til os og vi rejste os samtidigt og gik hen til nadverbordet. Den hvide dug blev fjernet og omhyggeligt lagt sammen, og så blev bønnen bedt. Jeg kunne fornemme ordenes og ordinansens betydning som aldrig før. Det var som om min familie og hele forsamlingen iagttog mig, og jeg forsøgte at bevæge mig med så stor ærbødighed og værdighed som jeg kunne. Jeg følte mig en lille smule stolt over at jeg kunne uddele nadveren. Det var en stor ære. Da mødet var forbi, kom næsten alle fra wardet hen og ønskede mig tillykke.

Månederne gik og lidt efter lidt begyndte både jeg og de andre medlemmer i mit kvorum at glemme hvilken ære det var at bære præstedømmet og uddele nadveren. Vi tænkte ikke længe på hvad ordinansen betød. Det blev en byrde. Noget der skulle gøres. Et ar-

bejde vi havde fået, fordi ingen andre ønskede at udføre det.

Denne indstilling begyndte at påvirke måden vi udførte ordinansen på. Det var nogle små forskelle. Vi kom somme tider for sent til nadvermødet. Ind imellem var vi ikke passende klædt på, således som vi burde. Og vi talte under mødet, ikke højt og ikke under nadveren, men nok til at man lagde mærke til det. Det var småting, men det fjernede heligheden ved den ordinanse vi var engageret i.

Biskoppen bad vores vejleder tale med os om det. Han forsøgte i flere uger, hver søndag morgen at forklare os hvor vigtigt det vi gjorde var, om Guds præstedømme og om nadverordinansen. Han fortalte os om Arons sønner, om Getsemane og om Golgata. Det var en ældre mand, og det var tydeligt for os at han havde stærke følelser for det han fortalte os. Vi forbedrede vores opførsel en lille smule. Så gik der et par søndage og vi faldt tilbage i den gamle gænge.

En søndag efter vores præstedømmemøde blev vi standset af vores vejleder.

„I behøver ikke at bekymre jer om nadveren i dag,” sagde han. „Det bliver klaret alligevel.”

Vi blev overraskede og nysgerrige, men også glade for at slippe for arbejdet, omend det kun var for en enkelt

dag. Vi kom lidt sent til mødet som sædvanligt, midt under salmen, og satte os på den midterste række. På diakonerne bæk sad vores vejleder sammen med højpræsterne i vores ward. Det var de ældste og mest respekterede mænd i wardet. To af dem havde været biskoper og en havde været stavspræsident. De havde alle eller havde haft ærefulde lederstillinger. Salmen var forbi. De rejste sig og bønner blev bedt.

Man kunne nemt se på deres opførsel og deres ærbødighed at de havde stor respekt for det de gjorde. Det var en vigtig opgave for dem. De var alle klædt i mørkt tøj, hvide skjorter og slips. Men det var ikke kun deres påklædning

eller deres optræden mens de udførte ordinansen. Forsamlingen var musestille. Nadveren blev noget dybtfølt og helligt. Der var noget dybere, noget mere betydningsfuldt. Der var en særlig ånd ved den. En følelse der var dybere end ord.

Vinduerne til kirkesalen stod åbne den søndag. Det var sent på efteråret og duften af efterår kom ind gennem vinduerne. Jeg kunne se noget af den blå himmel. Bladene dryssede ned fra træerne. Jeg var blevet ydmyg. Udellingen af nadveren var ikke et arbejde som ingen andre ønskede at udføre. Det var et helligt arbejde som var betroet os. Det var den største ære. □

B. H. ROBERTS

Vidner stadig om Mormons bog — Efter halvtreds år

Truman G. Madsen

I det halvandet århundrede der er gået siden Mormons Bog blev oversat, har den ikke fået nogen mere frugtbar, velformuleret eller systematisk støtte end den fyk af ældste Brigham Henry Roberts. Han undersøgte bogen i over halvtreds år, fra mindst ti forskellige vinkler, og skrev over 2500 sider med forklarende, samt litterære og historiske analyser. Mindst en trediedel af det han skrev blev til som svar på virkelig eller mulig kritik af Mormons Bog. Når man tænker på hans baggrund er det et af de tavse mirakler i de sidste dages helliges historie.

B. H. Roberts blev født i 1857 i Wolverhampton i England. Hans forældre havde hverken fast bopæl eller fast arbejde, og deres ægteskab endte hurtigt med skilsmisse. Hans mor, der blev omvendt, emigrerede til Utah, da Brigham var fem år, og han blev overladt til plejeforældres omsorg. Da han var ti år kom han også til Utah, hvor han flyttede fra den ene minelejr til den anden, og han forblev analfabet indtil han var om-

kring femten år. Den eneste formelle skolegang han fik, fik han på Deseret Universitet i Salt Lake City, (senere om-døbt til University of Utah).

Alligevel blev denne mand forfatter til den 3400 sider lange *Comprehensive History of the Church* (1930), redaktør af syv-bindsværket: *History of the Church* (1902-1932), og forfatter til tre-bindsværket: *New Witness for God* (1909), hvilken han betragtede som „den mest omfattende afhandling om Mormons Bog der endnu er udgivet”. I et tilbageblik sagde han at dette var hans „bedste værk”. Han var endvidere forfatter til over halvtreds essays, artikler og pjecer der handlede om Mormons Bog, dens oprindelse, dens indhold, dens betydning, dens formål og dens styrke som hellig skrift.

Efter to missioner — henholdsvis i Sydstatene og i England, hvor han virkede som assisterende chefredaktør ved *Millennial Star*, blev B. H. Roberts i 1888 medlem af De halvfjerds' første Råd. I 45 år betragtede han sig som „et

ALMA 63:1-14

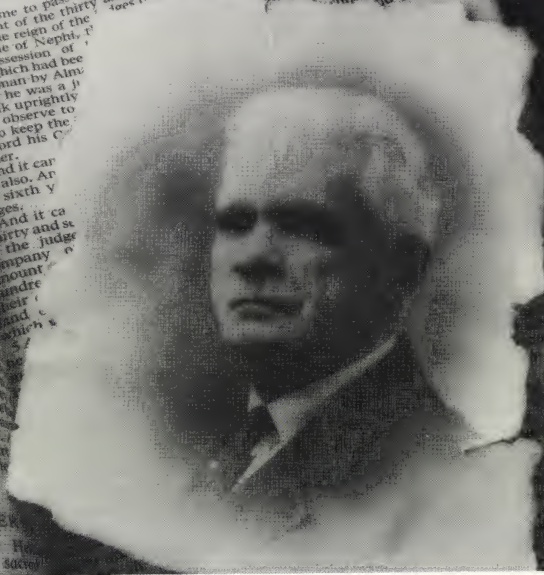
into it; and they also took much provisions, and set out again to the land northward. And it came to pass that they never heard of more. And we know that they were drowned in the sea. And it came to pass that the ship also did sail, and we did go we

367

AND it came to pass in the *com-
and sixth
1008 over
men-
year of the reign of Nephi,
the people of Nephi,
took possession of
things which had been
to Helaman by Alma:
2 And he was a
did walk uprightly
he did observe to
ally, to keep the
the Lord his C
brother.
3 And it car
ed also. An
and sixth y
ridges.
4 And it ca
thirty and se
of the judge
company
amount
andre
he had their
hand
which
d pray unce
atimally,
id bless them
, so that the
osper in the
ame to pass
were done.
the *third
eign of the
f Nephi.

CHAPTER

nd later H
of the sac

særligt vidne" som skulle undervise, skrive, rejse rundt og forsvare. Hans livsopgave var at imødegå de lærdes og de yderliggående sekters angreb. Mormons Bog blev det centrale i hans anstrengelser. Han længtes efter at videbringe den kraft der ligger i Kristi kærlighed, og som stråler fra hver eneste linie i hvert eneste kapitel.

Ældste Roberts' syn på Mormons Bog gjorde ham til en særlig magtfuld forsvare. Han kunne tydeligt se at Mormons Bog er en åbenbaring om at Gud er til men hvad der er endnu vigtigere, at den åbenbarede hvilken slags væsen Gud er. Den kristne verden har gang på gang forkyndt at Kristus ligner Gud, men lige siden det andet århundrede efter Kristus har religiøse trosbeken- delser officielt benægtet at Gud ligner Kristus. Ifølge deres overleveringer er Gud „fuldstændig anderledes" — uden legeme, helt udenfor vores erfarings- område og uendeligt meget anderledes end mennesket. Men B. H. Roberts kunne se at Mormons Bog klarlagde Bi- belens lære. Han skrev: „Det er nød- vendigt at rense grunden for det teolo- giske sludder, som har været ophobet gennem tiderne, så den levende klippe kunne fremkomme, hvorpå Gud skulle bygge sin kirke" (General Conference, okt. 1923).

Blandt andre væsentlige punkter, som klarlægger Mormons Bog lærdom- me og som han glædede sig over, er føl- gende:

1. Kristi forsoning som en evig nød- vendighed, der opretholder en evig ba- lance mellem retfærdighed og barm- hjertighed. Dette står i kontrast til det sekteriske syn på faldet som en kata- strofe og menneskets katastrofale la- stefuldhed — hvilket mærkværdigvis

ses side om side med den sekteriske „lære om endelig forsoning" — at alle mennesker, trods deres uværdighed, til sidst vil blive frelst.

2. Menneskets guddommelige for- mål i livet: En glæde der når alle højder og alle dybder — i modsætning til det synspunkt at jordelivet er en straf og legemet et fængsel man skal flygte fra.

3. Læren om frihed — „se, I er frie" (Helaman 14:30) — i modsætning til troen på forudbestemmelse.

4. Personlig kommunikation med Kri- stus, ansigt til ansigt på tomandshånd — i modsætning til det begreb at „en Gud der kan opfattes kan ikke være en Gud."

En af B. H. Roberts „personlige skat- te" i Mormons Bog, var dens dokumen- tation af tidligere uddelinger, som bandt dem alle sammen i en stor og umådelig helhed. Han elskede omfan- get i ordet „alsidig". Dermed mente han sammenhæng og storhed, „fore- ningen af sandhed" i alle Guds hensig- ter med hensyn til mennesket og univ- erset.

I denne ånd udtalte ældste Roberts fire bemærkelsesværdige profetier, som gav håb med hensyn til Mormons Bog:

1. At den ville „præge standarden i verdens filosofiske tankegang og etik- ken i endnu ufødte tidsaldrer" (General Conference, april 1911).

2. At den en dag ville tiltrække de lær- de. Når menneskene vil „holde op med at vrænge ad de menneskelige elemen- ter som kunne ligge i den", sagde han, „og endnu engang undersøge dens lær- domme angående det store emne om frelse gennem Kristi forsoning, kan de virkelig finde visdom, filosofi og sand- hed i dens lærdomme". [1]

Ældste Brigham H. Roberts sammen med nogle missionærer omkring 1924, mens han var præsident for missionen i de østlige stater.

3. At den ville „kunne bestå enhver prøve og jo grundigere den undersøges, jo større vil dens endelige triumf blive” [2]

4. „Så længe sandheden om den ikke accepteres vil Mormons Bog forblive en gåde for verden, en sand litterær sfinx, der udfordrer de lærdes forskning og filosofi. Men dem der i enfoldig tro vil acceptere den for det den er — en åbenbaring fra Gud — vil den være en åndelig trøst og dens enkelthed og sandhed vil hjælpe mennesker til at kommunikere nærmere med Gud.” [3]

På *Millenial Stars, Contributors og Improvement Eras* sider, som ældste Roberts var redaktør af i mange år, behandlede han spørgsmål angående hvordan Mormons Bog var oversat, Esajas-afsnittene i Mormons Bog, og lighederne i terminologien i Mormons Bog og King James udgaven af Bibelen.

I de 51 år der er gået siden hans død i 1933, er mange af de modteorier han opsporede ganske enkelt forsvundet eller modbevist. Men for nylig har modstandernes anstrengelser for at reducere Mormons Bog til at være Joseph

Smiths opspind, antaget nye former. Det påstås (i visse antimormon-skrivelser) at B. H. Roberts i slutningen af sin levetid fandt uoverstigelige vanskeligheder med Mormons Bog, i den grad at han mistede sin tro på den.

Denne fejltagelse stammer fra en interessant undersøgelse han lavede på opfordring i 1922, og som han beskrev som „forfærdelig” — en samling data vedrørende adskillige sproglige problemer som blev bragt op af en hr. Couch fra Washington D.C. [4] Han samlede tre sæt materialer på opfordring efter at have talt med ældste James E. Talmage og senere med Richard R. Lyman,: (1) sprogproblemer og anakronismer; (2) forsøg på at forklare Mormons Bog ud fra Joseph Smiths omgivelser eller hans fantasi eller begge; og (3) sammenligning mellem visse afsnit i et manuskript af Ethan Smith med titlen: *View of the Hebrews* og Mormons Bog. Denne undersøgelse blev til et længere manuskript i tre dele: 140 sider som hed: „Vanskelige punkter i Mormons Bog”; 285 sider som hed: „Studium over Mormons Bog”; og 18 sider som ganske enkelt blev kaldt: „En parallel”.

Omstændighederne ved denne opgave kan bedst udtrykkes med hans egne ord. Nøjagtig ti år efter denne undersøgelse, den 14. marts 1932 (1 1/2 år før sin død), skrev ældste Roberts til sin tidligere sekretær i de østlige stater mission, Elizabeth Schofield. Hun havde bedt ham skrive nogle teorier om indianernes oprindelse, før Mormons Bogs tid. Ældste Roberts skrev:

„Jeg sender dig hermed et indledende kapitel til en bog som jeg har maskinskrevet og givet titlen: ‚Studium over Mormons Bog.’ Der er 435 maskinskrevne sider. Det var en under-

søgelse jeg gjorde, før jeg påtog mig ansvaret som missionspræsident for de østlige stater (i maj 1922). Jeg har skrevet den fordi jeg ville forelægge den for De Tolv og præsidentskabet, ikke for at udgive den. Jeg udsatte indsendelsen af den til jeg kom hjem, men det er endnu ikke lykkedes mig at fremlægge den.”

Ældste Roberts havde sendt alle 435 sider til præsident Heber J. Grant og De tolv Kvorum den 15. marts 1923, fra New York hvor han var missionspræsident. I et medfølgende brev skrev han:

„Jeg har skrevet denne rapport til jer om disse studier som er gjort ud fra et åbent synspunkt. Jeg har undersøgt kendsgerningerne om Mormons Bogs oprindelse og dens forfatter. Lad mig, for ikke senere at skulle gentage mine forklaringer, en gang for alle sige, at det som her er fremsat ikke er mine konklusioner. Den rapport jeg hermed sender er hvad den udgiver sig for at være, nemlig et ‚studium af Mormons Bogs oprindelse’, til oplysning for alle dem som bør vide alt om *for og imod*, såvel som alt hvad der er fremstillet imod bogen, og det som måske bliver fremsat imod den. Jeg har indtaget det standpunkt at vores tro på Mormons Bog ikke alene er urokket, men urokkelig, og derfor kan vi uden frygt se på alt hvad der bliver sagt imod den.”

Til slut retfærdiggør B. H. Roberts sit arbejde og sit ønske om at fremlægge grunden til det, ved at berette at „det han skriver kan være af meget stor betydning, eftersom det repræsenterer noget som kunne anvendes af modstandere i deres kritik af Mormons Bog”.

Hans undersøgelser er blevet brugt

og misbrugt. Fawn M. Brodie [5], Thomas F. O'Dea [6] og den anti-mormonske presse, har udgivet brudstykker af B. H. Roberts skrivelser og hilst dem velkomne, som ubesvarede indrømmelser af at Mormons Bog var et produkt af Joseph Smiths „temmelig ukomplicerede“ tankegang. [7]

Kritikere har været forsigtige nok til ikke at nævne ældste Roberts store anstrengelser for at retfærdiggøre Mormons Bog *efter* hans undersøgelse i 1922. Som ældste Roberts sagde om en lignende hændelse: „Alt dette vil sikre dem berømmelse for deres opfindsomhed, men hvad med ærlighed?“

En nærmere undersøgelse af B. H. Roberts arbejde, i forbindelse med Mormons Bog, hans offentlige og private skrivelser fra 1922 da hans „problem“-undersøgelser var færdige og til hans død, den 27. september 1933, afslører at han hver uge i hver eneste måned, hvert eneste år fra 1922 til 1933 forberedte, skrev, fremlagde og udgav materialer om Mormons Bog. Han holdt hundredvis af taler og skrev snesevis af artikler og essays. I det samme ti-år fik han genoptrykt mange af sine bøger, hvori han tilføjede afsnit om Mormons Bog: hans *New Witness* (Nye vidnesbyrd) serier (1927). [8] *Comprehensive History of the Church* (omfattende kirkehistorie) (1930) samt hans ikke udgivne manuskript: „Sandheden, vejen og livet“ (1931). Derudover har læssevis af vidner deriblandt nogle af hans ca. 300 fuldtidsmissionærer og andre nære fortrolige — efterladt breve og dagbogsoptegnelser om hans samtaler, bønner og vidnesbyrd angående bogen. [9]

Lad os nu gå over til en enkel oversigt over de betragtninger ældste Ro-

berts gjorde i sin undersøgelse i 1922. Han begyndte med at behandle sprogproblemer (58 sider). Det fundamentale her var hvordan man kan forklare de store sproglige forskelle hos de indfødte i nord- og Sydamerika indenfor grænserne af Mormons Bogs kronologi. Dernæst behandler han noget som synes fornuftstridigt i Mormons Bog: at der nævnes heste, æsler, okser, får, svin, jern og stål (37 sider). Derpå går han over til de indfødte racers oprindelse og deres kultur (48 sider).

I andet afsnit af sine undersøgelser, ca. 170 sider, diskuterer ældste Roberts „den litteratur der var tilgængelig for Joseph Smith som grundlag for Mormons Bog“, og spørgsmålet om hvorvidt Joseph Smith var i besiddelse af tilstrækkelig fantasi til at skrive Mormons Bog på baggrund af den almindeligt kendte folkløse på hans tid. I dette afsnit behandlede han også noget fra Ethan Smiths bog: *View of the Hebrews*, bl. a. de forskellige paralleller mellem Ethan Smiths *View of the Hebrews* og Mormons Bog.

For at samle det ældste Roberts mente kunne blive eventuelle argumentationer imod Mormons Bog, lagde han fire formodninger i munden på „fremtidige modstandere af Mormons Bog“.

Lad os nævne dem og derpå påpege hvordan de er blevet løst gennem lærdes undersøgelser.

1. *Sproget*. Den tanke, at alle sprogene i Amerika skulle have deres oprindelse fra ét modersmål, er udelukket af vor tids arkæologer og antropologer. I virkeligheden forbyder Mormons Bog selv den formodning. Der nævnes ikke noget i bogen om befolkningsgrupper som har bredt sig over hele kontinentet,

Præsident Heber J. Grant præsiderer ved et særligt møde som blev holdt i Den hellige Lund (Palmyra, New York) den 23. september 1923. På billedes ses (Nr. 2 fra venstre) ældste Joseph Fielding Smith (der var kirkens præsident fra 1970 til 1972), ældste Rudger Clawson, præsident Grant, søster Augusta W. Grant, ældste James E. Talmage, og ældste Brigham H. Roberts.

og heller ikke noget om at kontinentets indbyggere nedstammer fra én „race”, selv om nogle sidste dages hellige hæveder dette. (Tværtimod, se 2 Nephi 10:21). Historien fortæller at indbyggerne somme tider voksede og somme tider formindskedes i antal, så de næsten blev udslettede, men de nævnte

statistikker anser at der er tale om et forholdsvist lille antal. B. H. Roberts selv havde mistanke om at de tre grupper, der beskrives i Mormons Bogs (jarediterne, mulekiterne og nephiterne), alle kan tilskrives resterne af den amerikanske civilisation — og sprog — i den vestlige del. Hans undersøgelser

giver plads til muligheden for at nephiterne og muleks folk „levede på et meget mindre område af Amerika end hidtil antaget”.

2. *Formodningen om „det almindeligt kendte”; den litteratur der var tilgængelig for Joseph Smith.* Fru Brodie og hr. O’Dea konkluderede at Joseph Smith ganske enkelt „pressede” sine omgivelser i New York, og fik Mormons Bog ud af det. O’Dea sætter ikke nogen forbindelse mellem årsag og virkning, men regner simpelthen tanken for at være „sund fornuft”.

Brodie fremlægger sit ubegrundede og uspecifiserede synspunkt, og siger at lighederne mellem Joseph Smiths og Ethan Smiths bog er så slående at man umuligt kan tro at det er en tilfældighed.

Ligesom det er tilfældet med alt andet som udsættes for alvorlige undersøgelser, kan Mormons Bog ikke undersøges ud fra en særlig udvalgt sammenhæng. Undersøgelserne må baseres på mange sammenhænge. Disse sammenhænge vil før eller senere blive de sværeste prøver. Sådanne undersøgelser er foretaget, og blandt dem der studerer Mormons Bog er der ved at opstå en samstemmighed om kulturmønstre eller karakteristiske træk i de kulturer Mormons Bog hævder at repræsentere. Richard L. Bushman (i *BYU Studies*, efteråret 1976) har f. eks. påvist at Mormons Bog *ikke* repræsenterer de almindelige antagelser fra det vestlige New York i det nittende århundrede. På den anden side er der en række lærde som har påvist at Mormons Bog *reelt* repræsenterer de mellemstlige og mellemamerikanske kulturmønstre. Hugh Nibley fra Brigham Young universitet har sporet hundreder af sådanne mønstre der har forbin-

delse til Mellemøsten — jarediternes verden og Lehi i ørkenen. Undersøgelsen fortættes, hvis vi nøjes med at betragte detaljerne som ingen kunne have kendt noget til i det nittende århundrede, og slet ikke af Joseph Smith — f. eks. at navnet Alma var et drengenavn i Mellemøsten før den kristne periode. [10]

Konklusionen? Den må blive at den kultur, som Mormons Bogs fortælleform ligner mest, sandsynligvis er fortællingens rod. Og der er tilstrækkelig mange slående paralleller mellem Mormons Bog, og de kulturer den hævder at repræsentere, til at man kan udelukke at det er et tilfælde. Der er mindst 150 kulturmønstre i Mellemamerika, som antropologer og arkæologer siden da har fundet „i overensstemmelse” med Mormons Bog, noget som Joseph Smith ikke kunne have kendt.

3. *Fantasi.* Nogle kritikere har påpeget at Joseph Smiths ordforråd kan spores i bogen og at bogen, fremfor de ord han brugte, derfor må være et produkt af hans fantasi. Men argumentet slår fejl på et logisk punkt. Det er forståeligt at profeten, da han oversatte bogen, benyttede sit eget ordforråd, og det har man fastholdt fra begyndelsen. Men det der virkelig skal påvises er at Joseph Smith var *alene* om at skrive Mormons Bog, at han *opfandt* bogen. Det er der endnu ingen som har kunnet klare. Og det er vanskeligt at forestille sig hvordan tilstrækkelige oplysninger fra hans omgivelser og fra det nedfældede produkt af hans fantasi nogen sinde skulle være et endeligt bevis for at han gjorde det.

I dag må de, der fastholder at Joseph Smith selv skrev bogen, benytte en ny fremgangsmåde. Efterhånden som

---

I en tale fortalte ældste B. H. Roberts om sit besøg hos David Whitmer i 1884 og gentog bror Whitmers udtalelse: „Hvis denne bog ikke er sand, findes der ingen sandhed.“

Mormons Bogs komplekse struktur bliver mere tydelig, er de nødt til at tilskrive profeten litterære evner som han ikke havde. Så nu må de tilskrive de uløselige problemer i bogen hans geni, i stedet for at acceptere Joseph Smiths egen historie.

I mellemtiden har nye hjælpemidler og nye undersøgelsesmetoder påny sat spørgsmålet om sproget i fokus. For det første har forskningen i litterære stilarter, som nu systematisk kan analyseres på computer, ført til „word-print“ studier (studier af „ordmønstre“). Her bekræftes hvad Mormons Bog hævder: Der er mange forskellige litterære stilarter i Mormons Bog. Endvidere har undersøgelser for nylig vist at de centrale afsnit med historiske beretninger, er skrevet i det 1-2-3, 3-2-1 litterære kiasme-mønster, som var karakteristisk for mange digterprofeter i Det gamle Testamente. [11] Konfronteret med disse og en mængde andre, lignende undersøgelser, er nogle bibelforskere begyndt at sige at Joseph Smith tilsyneladende ikke alene var mester i hebraisk, men også i hebraiske stilarter. [12] Det kan ikke passe. Joseph Smith kom første gang i forbindelse med det hebraiske alfabet, mere end fem år efter udgivel-

sen af Mormons Bog. Endvidere blev kiasme-mønstrene i Mormons Bog først opdaget for nylig. B. H. Roberts kendte det ikke og det gjorde Joseph Smith heller ikke.

4. *Paralleller med Ethan Smith.* Er der „slående paralleller“ mellem Mormons Bog og Ethan Smiths roman fra 1823: *View of the Hebrews*, der var en fiktiv beretning om israelitter fra de ti tabte stammer, som emigrerede til Amerika efter Jerusalem's ødelæggelse? Ældste Roberts bekræftede overfor sine missionærer at sådanne paralleller var abstrakte og tomme. Bortset fra påstanden om hebraisk baggrund, er der kun to direkte ligheder: Ethan Smith citerer Esajas i vidt omfang og omtaler Urim og Tummim. Men analyser af teksten viser at kilderne til de to bøger er uafhængige. Og nu viser det sig at Joseph Smiths forskellige uddrag af Esajas adskiller sig fra King James' udgave af Bibelen, på samme punkter som dødehavsrukkerne — der er dateret til år 150 f. Kr.

I 1843 nævnedes Joseph Smith Ethan Smith som et eksempel på en skribent, der alvorligt troede på en forbindelse mellem den gamle verden og Amerika. Men Ethan Smith hævdede at de amerikanske indianere nedstammede fra de tabte stammer. Det gør Mormons Bog *ikke*. B. H. Roberts skrev i 1932: De tidlige eksperter i indianske oltidslevninger, tilskrev indianerne hebraisk oprindelse, ved at påstå at de var efterkommere af de ti tabte stammer, (men) I husker naturligvis at Mormons Bog *ikke* hævder det samme. Selv om bogen tilskriver dem israelittisk oprindelse, påstår den ingen steder at de kommer fra de tabte stammer, men derimod at de hovedsageligt kommer fra Efraims og

I september 1923 blev der afholdt en konference i missionen i de østlige stater på Joseph Smith seniors gård i nærheden af Palmyra, New York, til minde om 100-års dagen for englen Moronis besøg til Joseph Smith junior. Ældste B. H. Roberts ledede som missionspræsident konferencen og arrangerede højtideligheden. Ældste Roberts ses i forgrunden — han ser ind i kameraet.

Manasses stammer, blandet med lidt af Judas stamme, gennem Muleks folk der kom fra Jerusalem, da Zedekias' familie blev tiltintetgjort, hvilket vi kan læse i *Mormons Bog*. [13]

Kort før sin død i september 1933 fik ældste Roberts besøg af en gammel ven, Jack Christensen på sit kontor. Han lagde en 2. udgave af Ethan Smiths bog på ældste Roberts skrivebord. Under samtalen talte B. H. Roberts om sine undersøgelser af *Mormons Bog*, hvorpå han gav bror Christensen sin bedømmelse: „Ethan Smith spillede ingen rolle i udformningen af *Mormons Bog*. Du må acceptere Joseph Smith og alle skrifterne.” Bror Christensen skrev: „Jeg har aldrig oplevet noget mere magtfuldt i mit liv.” [14] Tre uger senere var B. H. Roberts død.

Det fjerde af de tre vidner

I den oprindelige heftige anklage mod de sidste dages hellige, blev det sagt at de tre vidner til *Mormons Bog* „senere benægtede deres vidnesbyrd”. Denne latterlige påstand kan stadig læses i nogle leksika. Men omhyggelige og grundige undersøgelser viser noget andet. [15] Det samme er tilfældet med B. H. Roberts. De som ønsker at nedvurdere ældste Roberts anstrengelser gennem hele sit liv, for at støtte *Mormons Bog*, og siger at han til sidst var desillusioneret eller afviste bogen, må være styret af deres ønsker. Men de har valgt den forkerte. Han imødegik modteorier, og han var til sin død absolut sikker på at *Mormons Bog* var en åbenbaring fra Gud.

Det var Roberts glæde såvel som hans byrde, at indgyde de religiøse i sin tid håbet om at der muligvis — for kun

få var villige til at acceptere det som et faktum — var andre troværdige skrifter som kunne kaste lys over Kristi liv og gerning og som kunne åbne vinduerne til en hidtil lukket og temmelig misforstået bog, Bibelen. Hans yndlingsudtryk, når han talte om *Mormons Bog* og specielt om 3 Nephi var: „Et femte evangelium”. Hvor tøvende den officielle jødedom og kristendom dog har været til at undersøge disse påståede nye skrifter. Vanskelighederne ved at indtage en sådan holdning bliver dog større i lyset af nyligt opdagede manuskripter, hvis ægthed ikke betvivles og som, begyndte at fremkomme sidst i det nittende århundrede, ligesom Joseph Smith sagde de ville. Lykkeligvis er skrifterne fra Mellemøstens folk fremkommet med stor virkning siden da. [16] De historiske akkreditiver i disse kildematerialer er på lige fod med, og i visse tilfælde bedre — end nogle af bøgerne i Bibelen. De har revolutioneret perspektiverne på en måde som ældste Roberts og hans kolleger næsten forgæves arbejdede på.

Ældste B. H. Roberts var til sit sidste åndedrag et trofast vidne om det mest fantastiske nye vidne af dem alle: *Mormons Bog*. Han skrev Joseph Smiths udtalelse med rødt blæk i sin egen notesbog: „Et menneske vil komme Gud nærmere ved at adlyde *Mormons Bogs* forskrifter end ved nogen anden bog.” Det troede han på. Han vidnede om det. Han forsøgte at efterleve det. □

Henvisninger

[1] B. H. Roberts: „The Translation of the Book of Mormon,” *Improvement Era*, Salt Lake City, 1906.

[2] Truman G. Madsen, *Defender of the Faith, The B. H. Roberts Story*, (Bookcraft, Salt Lake City: 1980).

[3] B. H. Roberts, *New Witnesses for God*, (Deseret News, Salt Lake City, 1909).

[4] Hr. Couch skrev brevet som ældste Roberts fik gennem ældste James E. Talmage. Det var sidst i 1921.

[5] Fawn M. Brodie: *No Man Knows My History*, s. 47. (Alfred Knopf, New York, 1957).

[6] Thomas F. O'Dea,; *The Mormons*, s. 24 (University of Chicago Press, Chicago, 1957).

[7] Wesley P. Walters: *The Journal of Pastoral Practice*, 1, nr. 2, s. 121-37 (sommer 1977).

[8] Ældste Roberts skrev i 1927 til sin datter, Georgia, at det havde været „en besværlig opgave” for ham at få genoptrykt og i nogle tilfælde suppleret sit bind med *New Witness*. I sammenligning med hans tidligere udgaver indeholder denne sidste kun få ændringer. Det hårde arbejde bestod i at gennemlæse. En af ændringerne var en større opmærksomhed på titelsiden i *Mormons Bog*, som en åbenbaring og ikke udgiverens tilføjelse. „*Mormons Bog* er den eneste bog i verden,” sagde han til sine missionærer, „hvis titelside er skrevet af Gud.”

[9] Ældste Roberts missionærer samledes hvert år i mere end et halvt århundrede. Flere end halvtreds har svaret på forespørgsler om anekdoter. Det er personlige, men ensartede beretninger, om Roberts vidnesbyrd og forsvar for *Mormons Bog*, og mange drejer sig om Roberts vedvarende vidnesbyrd om *Mormons Bog*.

[10] Man mente at navnet Alma kom fra latin og måske var et pigenavn. Det

stykke af dødehavsrullerne som viser at navnet var et drengenavn *udfr* i år 150 f. Kr., udstilles på „Shrine of the Book”-museet i det hebraiske universitet i Jerusalem.

[11] Se John W. Welch, „En bog . . .” (*Den danske Stjerne* jan. 1984).

[12] W. D. Davies, en kristen som er kyndig i retningsgivende jødedom, er f. eks. interesseret i at Joseph Smith studerede hebraisk hos Joshua Deitas, og fremsætter den teori at det kunne have haft indflydelse på *Mormons Bog*.

[13] B. H. Roberts i et brev til Elizabeth Schofield, 15. marts 1932.

[14] Interview med Jack Christensen, 25. april 1979.

[15] Ældste Roberts skrev om de tre vidner i sin serie: *New Witness*. Richard L. Anderson (Brigham Young University), samlede endnu flere dokumentationer, som viser at påstandene om fornægtelsen er fiktive. Se *Investigating the Book of Mormon Witnesses* (Deseret Book Co., Salt Lake City, 1981).

[16] Joseph Smith forventede selv at verden ville spotte *Mormons Bog*, og fandt trøst i dette løfte: „Joseph, jeg vil lade jorden bære vidnesbyrd om den.” (*Young Woman's Journal*, 11. årgang, 1900, s. 168). Samlingen af materialer, som nogle siger burde indlemmes i Bibelen, består ikke alene af dele af dødehavsrullerne og Nag Hammadi, bogsamlingen som blev fundet i 1940erne i øvre-Ægypten, men også af de stadige opdagelser af fler-sprogede dokumenter, som kan dateres så tidligt som det første århundrede f. Kr. og op til det tredje århundrede e. Kr., og som giver nogle, somme tider svage men somme tider autentiske glimt af de lærdomme som var almindelige i den tidsalder og på Jesu tid.

SKAL VI?

Et nyt syn på FAMILIEAFTENEN

Glenn I Latham

Det var en typisk mandag. Jeg havde haft en forfærdelig dag på arbejdet, og da jeg kom hjem opdagede jeg at min familie ikke havde haft det meget bedre. Trods alt dette besluttede jeg mig alligevel for at gå i gang med familieaftenen.

Efter en stille middag gik vi ind i stuen. Så vidt jeg kunne bedømme efter børnenes ansigter, skulle man tro at de var stillet op til en henrettelse. Jeg smilede og fortsatte ufortrødent. Lektien den aften handlede om vores personlige og familiens økonomi. Jeg brugte rigtige penge, og det blev en ret drama-

tisk lektie. Den lettede stemningen og holdt oven i købet dem alle vågne! Da lektionen var forbi var atmosfæren i hjemmet væsentligt bedre. Det er frugten ved familiehjemmeaftener.

Børnene var yngre den gang og det var typisk for vore familieaftener at der var mange forskellige følelser — lige fra modstand til resigneret accept, og — somme tider — vågen interesse. Hver gang jeg tilrettelagde en familieaften hørte jeg kommentarer som: „Far, behøver vi at have familieaften i aften? Det er altid så kedeligt!”

„Må jeg slippe for familieaftenen i af-

ten, far? Jeg har så mange lektier for.” „Kan vi ikke gøre det hurtigt, far. Jeg har en million *vigtige* ting at gøre.”

Ind imellem sagde børnene efter aftenens aktiviteter: „Det var en god lektie, far,” eller „det var en morsom aften.” Men disse bemærkninger var så sjældne at det bekymrede mig. Jeg begyndte faktisk at spekulere på om familieaftenen gjorde mere skade end gavn. For at vurdere programmets succes besluttede jeg en mandag aften at få et overblik, ved at stille mine børn nogle spørgsmål. „Sig mig hvad I *bedst* kunne lide ved familieaftenen,” sagde jeg.

Jeg var forbløffet over svarene. En sagde: „Jeg kan især godt lide når vi taler om evangeliske emner. Jeg lærer meget mere end i søndagsskolen.”

En anden sagde: „Vi har virkelig haft nogle dejlige familieaftener — morsomme aktiviteter og udflugter.” Andre kunne huske at de havde skrevet noget ned, som de kunne lide ved hinanden, og naturligvis var der en som bedst kunne lide forfriskningerne.

I min forbavselse over disse udbrud og positive bemærkninger gik jeg i dyb-

den. „Er der *noget andet* I anser for typisk for familieaftenerne? I må sige lige hvad I vil?”

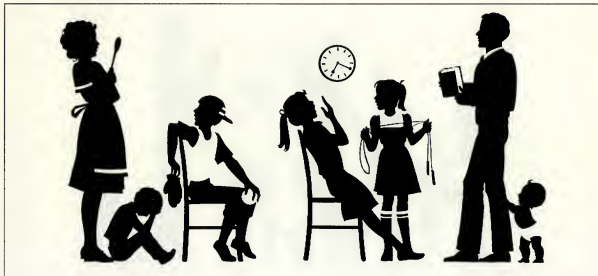
Og atter fik jeg nogle positive svar: „Dine lektier er altid gode, far.”

„Til familieaftenen får vi tit løst en masse problemer som har samlet sig i dagens løb, og dagen ender med at vi har det godt.”

Efter endnu nogle spørgsmål sagde min ældste datter til sidst helt stille, og ligesom helt tilfældigt: „Nå ja, vi beklager os nogen gange lidt når vi skal have familieaften.”

„Nogen gange!” tænkte jeg. „Lidt!” Jeg huskede kun *det værste*. „Hvad skete der?” spurgte jeg mig selv. „Hvordan kunne det være at jeg var gået glip af alt det gode?”

Lige siden har jeg studeret dynamikken i familiens samvær, og jeg er kommet til det resultat af familieaftenen er et af de bedste redskaber Herren nogen sinde har givet forældre, som hjælp til at opdrage deres børn i retfærdighed, og til at styrke familiebånd. Her følger seks særlig gode grunde til at gennemføre et aktivt familieaftensprogram i sit hjem:

*Til familieaftenen ses faderen
som den centrale myndighed
i hjemmet*

Mindst en gang om ugen ser mine børn mig som familiens overhoved. På disse tidspunkter er jeg andet og mere end den der har pengene, den der giver tilladelserne eller siger nej, og familieforsørgeren. Jeg er den centrale leder-skikkelse, deres far som udfylder sin patriarkalske rolle.

Hvor vigtigt det er at indprente familien dette billede understreges i den videnskabelige litteratur, hvor de tragiske virkninger ved manglen på dette dokumenteres på dramatisk vis.

Forældre bliver eksempler på lydighed

I hjemmet bliver der oftest lagt vægt på børnenes lydighed. Forældrenes lydighed er også vigtig, selv om den ikke ses så tydeligt. Min hustru og jeg viser, meget personligt, vore børn at vi er lydige overfor profetens kald, ved at holde familieaften. Når mine børn protesterer imod at holde familieaften, så hører de mig ofte sige at „vi holder familieaften,

om ikke af nogen anden grund, så fordi vi har forpligtet os til at følge profeten”.

*Vi viser eksemplet på
en passende opførsel*

Børnenes opførsel som voksne — deres måde at klare hjemmet og familien på — afhænger hovedsageligt af det eksempel de ser i deres barndoms-hjem. Hvis forældrene råber og skrider ad børnene, vil de gøre det samme overfor deres børn. Hvis forældrene er kærlige og tålmodige overfor dem som børn, vil de også engang være kærlige og tålmodige overfor deres børn. Hvis deres forældre holder familieaften, vil de sandsynligvis også holde familieaften.

*Familieaftenen frembyder
enestående undervisningsøjeblikke*

Det er i hjemmet vi oplever de undervisningsøjeblikke som gør størst indtryk. De særlige omgivelser til familieaftenen er enestående til noget sådant. Det er ikke alle søndagsskole-, præstedømme-, primary- eller semi-

narlærere der er godt bekendt med elevernes behov. Til familieaftenen er der anledning til et personligt forhold, som i høj grad øger muligheden til at lære.

Den binder familien sammen

Til familieaftenen har vi mulighed for at komme hinanden nærmere — fysisk, socialt og åndeligt. Vi sidder sammen på et lille område. Vi kan se hinanden i øjnene. Vi kan opfange hinandens ansigtsudtryk, og fornemme hinandens følelser.

Vi opbygger og udveksler vidnesbyrd

Mine børn ved at min hustru og jeg har et vidnesbyrd om evangeliet. Og vore børn har enten et vidnesbyrd eller også er de ved at få det. Jeg tror at alt hvad vi ellers er med til i kirken — også faste- og vidnesbyrdmødet — støtter hjemmet i at opbygge og udveksle vidnesbyrd. Vidnesbyrdets ånd er stærkt til familieaftenen, hvor familien sidder tæt sammen og fornemmer hinandens kærlighed. I sådanne dejlige, intime stunder giver vi af vort inderste.

Der står kostbare velsignelser til rådighed indenfor vort hjemms fire vægge, velsignelser som kan frembringes gennem et aktivt familieaftensprogram. Vi må passe på ikke at lade skuffelserne og livets krav berøve os disse velsignelser. Til familieaftenerne er der kun nogle få skridt mellem Himlens port og hjemmets yderdør. □

Glenn I. Latham er professor i uddannelse ved Utah State universitetet og medlem af højrådet i Logan nordre stav. Han og hans hustru, Louise, har seks børn.

Lad os tale om det

Når I har læst „*Skal?* vi — Et nyt syn på familieaftenen“, får I måske lyst til at tænke nærmere over følgende ideer og spørgsmål.

1. Hvorfor er familieaftenen „et af de bedste redskaber Herren nogen sinde har givet forældre, som hjælp til at opdrage deres børn i retfærdighed, og til at styrke familiens bånd“?
2. Har I oplevet at jeres børn har været modvillige når I har forsøgt at holde familieaften? Hvad er grunden til denne modstand, og hvordan kan I overvinde den?
3. Hvad har I som kan hjælpe jer til at afholde effektive familieaftener som alle nyder? Hvorfor er det vigtigt at faderen, hvor der er en sådan, spiller en aktiv rolle i tilrettelægnings og ledelsen af familieaftenen?
4. Spørg familien hvad de bedst kan lide ved familieaftenerne. Hvad kunne de gøre for at få det bedre sammen disse aftener?
5. Har I nogen sinde båret vidnesbyrd for hinanden til familiehjemmeaftener? Hvis ikke, får I måske lyst til at gøre det til en kommende familieaften.

